

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

MEGEP

(MESLEKİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ
PROJESİ)

GRAFİK VE FOTOĞRAF

ANI FOTOĞRAFÇILIĞI

ANKARA 2007

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılması önerilen değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. ANI FOTOĞRAFÇILIĞI.....	3
1.1.Tanımı ve Önemi.....	3
1.2. Amacı	5
1.3. Anı Fotoğrafı Çekimi Öncesi Gerekli Hazırlıklar.....	5
1.4. Ortamın Düzenlenmesi.....	10
1.5. Şartlara Uygun Malzeme Seçimi.....	21
1.5.1. Objektif Seçimi	21
1.5.2.Film seçimi.....	21
1.6.Anı Fotoğrafı Çeken Stüdyolar	23
1.6.1.Yapısı ve Özellikleri.....	23
1.6.2.Fotoğrafçılık Tarz ve Stilleri	25
1.6.2. Bölgesel Farklılıklar	26
1.6.3. Teknolojik Gelişimlerin Etkileri	28
1.7. Amatör Fotoğrafçılık.....	28
1.8. Anı Fotoğraf Örneklerinin İncelenmesi	34
UYGULAMA.....	37
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	38
ÖĞRENME FAALİYETİ – 2	41
2. ANI FOTOĞRAFI ÇEKİMİ	41
2.1. Çekim Teknikleri.....	41
2.1.1. Koşullara Uygun Çekim.....	41
2.1.2. İsteğe, Talebe Uygun Çekim.....	44
UYGULAMA.....	46
UYGULAMA.....	47
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	48
ÖĞRENME FAALİYETİ –3	52
3. FOTOĞRAFLARIN BASILMASI VE ARŞİVLENMESİ	52
3.1. Fotoğrafların Müşteri Talebi Doğrultusunda Basılması.....	52
3.2. Fotoğrafların Arşivlenmesi	52
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	54
MODÜL DEĞERLENDİRME	56
CEVAP ANAHTARLARI.....	57
KAYNAKÇA	59

AÇIKLAMALAR

MODÜLÜN KODU	213GIM012
ALAN	Grafik ve Fotoğraf
DAL/MESLEK	Alan Ortak
MODÜLÜN ADI	Anı Fotoğrafı
MODÜLÜN TANIMI	Anı fotoğrafının kapsamı ve kullanım alanının anlatıldığı öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/24
ÖNKOŞUL	Bu modülün ön koşulu yoktur.
YETERLİK	Anı fotoğrafı çekmek
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Öğrenci, uygun ortam sağlandığında konuya ve ortama uygun anı fotoğrafı çekebilecektir. Amaçlar <ol style="list-style-type: none">1. Anı fotoğrafı için gerekli hazırlıkları eksiksiz yapabilecektir.2. Anı fotoğrafını tekniğine uygun çekebilecektir.3. Çekim sonrasında fotoğrafları hatasız bastırarak doğru arşivleyebilecektir.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Donanım: Fotoğraf makinesi, yardımcı ekipmanlar, aksesuarlar, ışık kaynakları. Ortam: Çekim ortamı
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modülün içinde yer alan her faaliyetten sonra, verilen ölçme araçlarıyla kazandığınız bilgileri ölçerek kendi kendinizi değerlendireceksiniz. Öğretmen, modül sonunda size ölçme aracı (test, çoktan seçmeli, doğru yanlış vb.) uygulayarak modül uygulamaları ile kazandığınız bilgileri ölçerek değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Anı fotoğrafları, bazen, onların sabitlenmesi sonucu yıllar sonra önem kazanır.

Gerçekte anı fotoğrafı daima yaşamımızın içinde olmuştur. Belki o anlık sevinç ve mutlulukları fotoğrafla sabitlemek isteriz; aradan yıllar geçince o anki yaşananları anımsar, özlem gideririz. Bazen de hafızamızdan silinen birçok olayı ya da unutulmuş arkadaşları fotoğraflara bakarak anımsarız.

Ne şekilde olursa olsun; anı fotoğrafları, yaşanmış anları başkalarıyla paylaşabilme olanağına sahip olabilme güzelliğini taşır.

Bu modülde, anı fotoğrafı çekerken ışık ortamlarından doğanın bütün olanaklarını zorlayarak yararlanmamız gerekir. Bunu hangi ortamda, hangi araç ve gereçlerle, hangi tekniklerle yapılabileceğini öğreneceksiniz.

Anı fotoğrafları çekerken teknolojik gelişmelerden yararlanmak, uygulamada karşılaşılabileceğiniz sorunları azaltırken arşivleyerek saklama bilgi ve becerisine sahip olabileceksiniz.

Ayrıca bu modül size mesleki anlamda bilgi ve beceri kazandıracaktır. Edinmiş olduğunuz bilgi ve becerilerle anı fotoğrafının özelliklerini kavrayıp doğru ve güzel anı fotoğrafları çekebileceksiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler doğrultusunda, anı fotoğrafının tanımı, önemi ve amacını öğrenirken anı fotoğrafı çekimi öncesi gerekli hazırlıkları eksiksiz hazırlayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Aile ve akrabalarınızın, mümkün olduğunca hikayeleriyle birlikte anı fotoğraflarını toparlayarak ışık, kalite, dekor veya doğal ortamlarını sorgulayıp rapor halinde sununuz.

1. ANI FOTOĞRAFÇILIĞI

1.1.Tanımı ve Önemi

Genel olarak anı fotoğrafına baktığımızda, tüm fotoğraflar anı fotoğrafı sınıfında yer alabilir. İlk bakışta özel günlerin anlarının somutlanması gibi gözükken anı fotoğrafçılığı, özel gözükmeyen; ama anların sabitlenmesi sonucu yıllar sonra önem kazanır ve anılarla bir bütünlük oluşturur.

Önceleri fotoğraf bir bütün olarak ele alınırken gelişen çağın gerekleri sonucu her alanda olduğu gibi fotoğrafta da sınıflandırılmaya gidilmiştir. Deklanşöre basılıp sabitlenen her an, reklam, portre, doğa, su altı fotoğrafçılığı vb. amaçlı olsun, ileriki süreçte, çekilen fotoğraf anılarla bütünleştiği için anı fotoğrafı yerine geçebilir.

Anı fotoğrafları çoğu zaman başka alanlarda da kullanılabilir. Örneğin; kimi zaman tanıtım fotoğrafı yerine geçer, afiş ya da broşür de kullanılabilir. Böyle durumlarda artık anı fotoğrafı tanıtım fotoğrafı olmuştur.

Anı fotoğrafı, İlk bakışta düğün, nişan, davet, toplantı, doğum günü, askerlik, ödül töreni vb. özel günlerimizi fotoğrafla, anları kalıcı hale getirebilmek için çektilen fotoğraflar olarak algılanır ve doğrudur da.

Fotoğraf:1.1 Atatürk Fotoğrafları

Fotoğraf:1.2 (Fot. Jülide Akça arşivi)

Ancak genel olarak sorguladığımızda anı fotoğrafının bununla sınırlı olmadığı da bir gerçektir. İnsanların çoğu bu özel günlerinin fotoğrafını çektirmek isterler, çünkü onlar için özel ve önemli günlerdir. Bu önemli günler çoğu zaman yaşamlarının da dönüm noktalarını oluşturur.

Çoğu zaman doğum günü, düğün, nişan vb. özel günlerde fotoğraf makinesi de bu ortamın parçasıdır. Bu ortamlarda ilk akla gelen, fotoğraf çekmek ya da çektirmektir. Ancak cenaze törenlerinde (ünlü ve tarihi kişilikler dışında) fotoğraf çekmek ve çektirmek istenilmez, hiç aranmaz da. Demek oluyor ki *anı fotoğrafı*, anımsamak istediğimiz özel günleri kalıcı kılmak, anları hatırlamak kastıyla çekilen ya da çekirilen fotoğraflardır.

Konu anı fotoğrafı olunca; ülkemizin kurucusu ve baş öğretmenimiz Mustafa Kemal Atatürk' ten söz etmemek büyük bir eksiklik olur. Ülkemizin her karış toprağı Atatürk' ün anılarıyla bezenmiş ve bu anıların birçoğu fotoğraflarla sabitlenmiştir. Türkiye'mizin anısı Atatürk, Atatürk'ün anısı Cumhuriyet. Atatürk'ün çekilmiş

fotoğrafları en güzel anı fotoğraflarına örnek oluşturmaktadır. Aynı zamanda Cumhuriyetimizin tarihini belgelemektedir.

Anı fotoğrafı, amatör ellerle çekilebildiği gibi profesyonel ellerle de çekilebilmektedir. Bizi ilgilendiren daha çok profesyonelce anı fotoğrafı çekimidir.

Fotoğrafın büyük ustalarından Ara Güler'in düşüncesini, İlker Maga, 'İnsansız Anı Olmaz' biçiminde tanımlamaktadır. Ara Güler şöyle diyor;

“İnsan hayatında 100 fotoğraf çekse çok büyük fotoğrafçı sayılmalıdır. Bir fotoğrafçıdan geriye 100 fotoğraf kalması, çok büyük bir şeydir. Bir romancı için de böyledir. Hugo'dan geriye ne kalmıştır? Cervantes sadece bir roman mı yazmıştır? Ama sadece Don Kişot kalmıştır. Ben 20-30 fotoğrafla insanların aklında kalırsam kendimi büyük bir iş yapmış sayarım.”

Dünyada her şey insanlar için yapılır, diyor Ara Güler: “İnsan olmadığı zaman hayat olmaz. Onun için benim fotoğraflarımda hep insan vardır... İnsan sevgisini kaybetmişse hiçbir şeyin önemi yoktur aslında. En mühim şey insan sevgisidir. Her şey buna bağlıdır. İnsan sevgisi oldukça fotoğraf da gelişecektir. Çünkü her şey, fotoğraf da insan içindir. Sevgisiz insan, insansız da fotoğraf olmaz.”

1.2. Amacı

Anı: (Hatıra) (sözlük anlamıyla) Yaşanmış olgulardan belleğin sakladığı her türlü iz. Anılacak şey. Anı fotoğrafı, yaşanmış olayları belleğin saklayabilme riskine girmeden ve yaşanmış anların başkalarıyla paylaşabilme olanağına sahip olabilme amacını taşır. Fotoğrafın en önemli işlevlerinden biri, belge niteliği taşımasıdır. İster gözün gördüğü ve saptadığı biçimde çekilsin, ister kameranın vizöründen bakarken seçilen, ayıklanan bir biçim benimsensin, isterse değişik yorumları gerek çekim anında, gerekse çekim sonrası teknikler kullanılsın günün insanını, doğasını, sanatsal yaklaşım ve biçimini, beğenilerini yansıtır aktaran bu tavır kendi içinde öncelikle belge niteliğini taşır.

Ancak, gelişen teknoloji karşısında fotoğraf işleme programlarıyla (Photoshop vb.) değişiklikler yapılması dışında belge niteliği taşır. Bu tür değişikliğe uğramış fotoğraf artık fotoğraf değil, tasarım yada illüstrasyona dönüşmüştür.

Fotoğraf:1.3 (Fot. Jülide Akça arşivi)

Fotoğraf, fotoğrafı çekenin anlayış ve yaklaşımı sonucu kurmuş olduğu kompozisyon ve denge ile sabitlediği bir yaratıcılıktır. Burada önemli olan iletilmek istenen mesajdır. Bu mesajın iletilme biçimi fotoğrafın gücünü yansıtır. Günümüzde fotoğrafçı, yaşadığı yılları görsel olarak yazan bir tarihçidir denilebilir. Kimi zaman toplumsal tarihi somutlarken çoğu zamanda birey ya da aile gruplarının anlarını belgeler.

1.3. Anı Fotoğrafı Çekimi Öncesi Gerekli Hazırlıklar

➤ Işık ve Aydınlatma Teknikleri

İyi bir aydınlatmayı sağlamak için güç itibariyle kuvvetli ve pahalı aydınlatma araçları kullanmak hiçbir zaman gerekli değildir. En ucuz ve en basit aydınlatma araçlarıyla güzel bir aydınlatma sağlamak mümkündür. Genellikle portre fotoğraflarında kullanılan aydınlatma kaynakları direkt gün ışığı, yaygın gün ışığı flaş aydınlatması ve yapay ışık kaynaklarıdır. Özellikle amatör fotoğrafçılıkta foto fludlar daha çok kullanılır. Spot ışıklar ise daha toplu ışık verir ve genel olarak arkadan aydınlatma ve efekt aydınlatması için kullanılırlar.

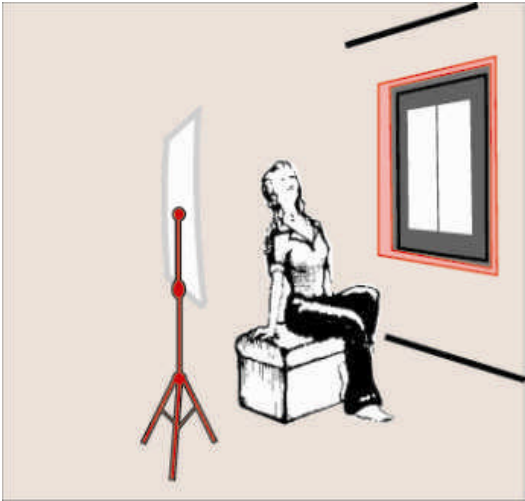
Yapay ışıkla çalışacak fotoğrafçının her şeyden evvel, kaç ışık ve ne güçte ışık kullanacağını ve bunları ne şekilde yerleştireceğini saptaması gerekir. Başlangıçta yapılacak bir hata, gereğinden fazla ışık kullanmakla bunların meydana getireceği gölge ve bu gölgelerin etkilerinin çatışmasıdır. Güzel bir aydınlatma düzeni bir ana ışık, bir yardımcı

ışık, bir fon ışığı ve bir de efekt ışığı ile sağlanabilir.

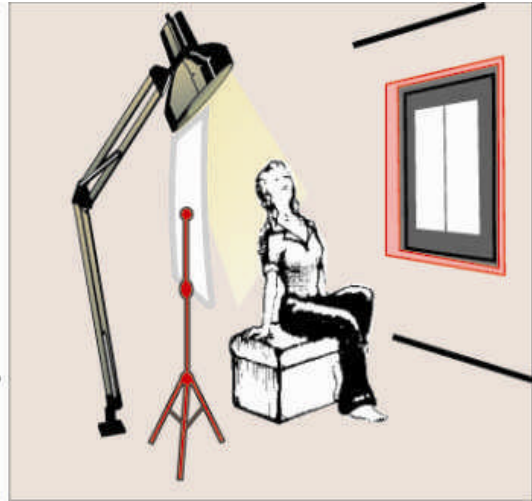
Genel olarak, klasik aydınlatma ve dramatik aydınlatma olarak iki aydınlatma stili vardır. Dramatik aydınlatma; daha çok sinema fotoğrafları, tiyatro fotoğraflarında, afiş ve reklam fotoğrafların da bol bol efekt ışığı kullanılarak yapılan aydınlatma şeklidir. Çok gölgeli kısımlarla, efekt ışıklarının verdiği aydınlık kısımlar arasındaki farkların meydana getirdiği dramatik bir ifadenin sağlanması esas tutulur. Klasik aydınlatma ise özellikle klasik resim kültürü olanların tercih ettiği bir aydınlatma şeklidir. Bu aydınlatma şeklinde bir ana ışık kaynağı kullanılır, efekt ışıklarından sakınılır, fazla kuvvetli ve aydınlık bölgeler bulunmaz.

➤ Fotoğrafi Çekilecek Kişinin Aydınlatılması

Başlangıçta belirli bir aydınlatma olarak tek bir ana ışık, cephe ışığı kullanılır ve bunun meydana getirdiği gölgeli bölgeler ile yan etkileri incelenerek istenilen şekilde bir aydınlatma yapılmak üzere yardımcı ışık kaynağı ileri geri hareket ettirilerek gölgeler istenilen miktarda eritilir. Ana ışık, cephe ışık kaynağı ne kadar yukarıda olursa burnun ve gözlerin altında meydana gelecek gölgeler de o kadar büyük olur. Aynı şekilde cephe ışık kaynağı ne kadar yan olursa yüzün diğer tarafının gölgede kalış oranı da o kadar artar. (Bak. Şekil:1.1)

Şekil 1.1 Işık kaynağına bir örnek

Şekil 1.2 Işık kaynağına bir örnek

Konu için uygun olacak aydınlatmanın sağlanması için ana ışık, Cephe ışığının bir yerden diğer yere taşınması ile gölgeler de yer değiştireceğinden, yardımcı ışık kaynağının da yerini değiştirerek bu gölgeleri eritmek yerinde olur.

Fotoğrafi çekilen kimsenin karakterine uygun bir aydınlatmanın sağlanması için, lambaların ayrı bir şekilde düzenlenmesi gerekir. Ve fotoğrafı çekene sonsuz ifade olanağı sağlar.

Genellikle iyi bir aydınlatma şekli cephe ışığının ön-yukarıdan konuya

yöneltmesidir. Fakat bunun da sonsuz değişik şekilleri vardır. Özel bir etki istenmediği zaman cephe ışık kaynağı, fotoğrafı çekilecek kimseye tam karşıdan, fotoğraf makinesi pozisyonundan verilmez; çünkü bu şekilde düz, gölgesiz bir aydınlatma yapılmış olur.

Genel olarak cephe ışık kaynağı pozisyonu konuya göre 45 derece yan ve 45 derece yukarıdır. Bu durumda konunun karakterinin belirtilmesi için gölge kısımların kalması gerekiyorsa bu kısımlar gölge olarak bırakılır. Yine konunun karakterinin belirtilmesi bakımından gölge kısımlarında aydınlatılması isteniyorsa, bu durumda yardımcı ışıklarla bu gölgeler eritilir. Bundan gaye, aydınlatma kontrastının konu karakterine göre ayarlanmasını sağlamaktır. (Bak. Şekil1.2)

Örneğin, bir erkek için normal olan 1/3'lük bir konu kontrastı, bir kadın için çok aşırıdır. Kadında bu kontrast oranının daha düşük olması gerekir. Çocuk fotoğraflarında ise gölgelerin yumuşak olması gerekir.

➤ **Tek Işıkla Aydınlatma**

Fotoğrafçılıkta kesinlik le fazla ışık kaynağı kullanılacak diye bir kural yoktur. Bir tek ışık kaynağıyla da çok güzel fotoğraflar elde edilir. Oda içinde yeterli derecede gün ışığı olduğu zaman tek ışık kullanılabilir. Bu durumda yapay ışık, yani ana ışık kaynağı; gün ışığı ise yardımcı ışık kaynağı görevlerini yaparlar. Böyle durumlarda konunun pozisyonu o şekilde ayarlanmalıdır ki yapay ışık cephe ışığı durumunu alınca, gün ışığı konu üzerine yardımcı ışık olarak düşebilecek durumda olmalıdır.

Bazı durumlarda pencereden gelen ışık, konunun arkasından ya da hafif yanından gelecek şekilde ayarlanabilir. Bu aydınlatma şekli cazip bir arkadan aydınlatma efekti yaratır. Yalnız bu durumda konunun pencere önüne ne dereceye kadar yanaştırılacağı iyice hesap edilmelidir. Çünkü pencereden gelen ışığın şiddeti fazla olursa cephe ışığı kendi hüviyetini kaybeder ve istenilmeyen bir sonuçla karşılaşılır.

Eğer pencereden gelen ışık yeterli değilse bu durumda bir yansıtıcı yüzey kullanılabilir. Bu yansıtıcı yüzey bir ayna ya da parlak herhangi bir yüzey olabilir. Yan taraftan tutularak ışık kaynağından çıkan ışıkların konu üzerine bir yardımcı ışık etkisi yapacak şekilde yöneltmesi gerekir. Aynı şekilde bir ayna ile konunun arkasından ışık yansıtılarak konunun saçları etrafında bir hale sağlanmasıyla güzel bir etki elde etmek de mümkündür.

➤ **İki Işıkla Aydınlatma**

Aydınlatma amacıyla iki ışığın kullanıldığı durumlarda, bu ışıklardan biri cephe ışığı diğeri de yardımcı ışık kaynağı görevini görürler. Şayet, yine portre odada çekiliyorsa ve pencereden gelen ışık gölgeli kısımları yeterli derecede aydınlatarak gölgeleri yumuşatabiliyorsa ve yardımcı ışık görevini yapabilirse bu takdirde ikinci ışığı konu arkasından vererek bir efekt ışığı olarak kullanmak mümkündür. Ya da ikinci ışık fonu aydınlatmada kullanılabilir. Ya da hem fonu ve hem de konuyu aydınlatması isteniyorsa bu durumda hem konu ve hem de fonu aydınlatacak şekilde yan tarafa yerleştirilir. Bunun için

de birçok yerleştirme şekilleri vardır. Cephe ışığı, konu ile makine doğrultusuna 45 derecelik bir açı verecek şekilde konulmalıdır.

➤ Üç Işıkla Aydınlatma

Yeterli derecede gün ışığı bulunmadığı durumlarda birinci ışık cephe ışığı, ikinci ışık yardımcı ışık ve üçüncü ışık da fonu ya da konuyu arkadan aydınlatmak için arka ışığı olarak kullanılabilir. Yeterli derecede gün ışığının bulunması halinde gün ışığı yardımcı ışık görevini, birinci ışık ana ışık, yani cephe ışığı, ikinci ışık fon ışığı ve üçüncü ışık da efekt ışığı olarak kullanılır. Ya da ikinci ve üçüncü ışıkların her ikisi birden her biri konunun bir tarafından yöneltilmek üzere hem fon ve hem de efekt ışığı olarak kullanılabilir. Veya üçüncü ışık konunun arkasında ve yüksekte olabilir. Bu durumda ışık konunun saçlarına parlaklık verip tondan ayrımını sağlar. Kadın portrelerinde bu tip aydınlatma daha caziptir.

➤ Dört Işıkla Aydınlatma

Konunun aydınlatılmasında dört ışık kaynağı kullanılması halinde, bunlardan birinci ışık cephe ışığı, ikincisi yardımcı ışık, üçüncüsü fon ışığı ve nihayet dördüncü ışık kaynağı da konuyu arkadan aydınlatmak üzere efekt ışığı olarak kullanılabilir. Cephe ışığının gölgede bıraktığı kısımlar aydınlatacak yeterli gün ışığı bulunduğu durumlarda, ikinci konuyu arkadan aydınlatarak efekt ışığı olarak kullanılabilir. 1-5 kişilik gurupların fotoğraflarının çekiminde ikinci ışık da birinci ışık gibi ana ışık, cephe ışığı olarak gurubun aydınlatılmasında ve tam aydınlık bir alan sağlanmasında kullanılır. Üçüncü ışık yardımcı ışık olarak gölgeli yerlerin yumuşatılmasında ve dördüncü ışık da fonun aydınlatılmasında ya da efekt, ışığı olarak kullanılır.

Şekil 1.3 Çeşitli aydınlatma örnekleri

Çoğu zaman birinci ışık cephe ışığı olarak kullanılır, ikinci ışık ise çok yukarıdan ön yandan efekt ışığı olarak konuya yöneltilir ve saçların aydınlatılmasında kullanılır. Bu özellikle sarışın saçların aydınlatılmasında, sarışınlığın belirtilmesinde önemlidir. Bu takdirde üçüncü ışık yardımcı ışık olarak dördüncü ışık ise yine yardımcı ışık olarak ya da fon ışığı olarak kullanılır. (bk. Şekil: 1.3)

Fotoğrafı çekilecek kimsenin her bir duruş şekli, yüz ifadesi ayrı bir ışıklandırma düzenini gerektirir. Bir portre için ayarlanmış olan aydınlatma şekli, yalnız yüze çevirmekle profil aydınlatmasında kullanılmaz.

➤ Profil Aydınlatması

Fotoğraf:1.4 Koyu Fona bir örnek

Buraya kadar anlatılan bütün aydınlatma düzenleri yüzün tam karşıdan ya da yarı yandan görünüşü esasına göre verilmiştir. Profil aydınlatmasında ise cephe ışığı fon ile konu arasından verilerek konunun kenar çizgilerinin ortaya çıkarılmasında kullanılır. Konunun makineye bakan kısımları koyu gölgelidir. Profil aydınlatması, özellikle portrecilikte yüzün yan hatlarını ortaya çıkarmakta kullanılır. Bunun için konu, arka yan ve yukarıdan 45 derecelik bir açıdan arka ışıkla aydınlatılır. Bu suretle konunun bir yanı ince şerit halinde aydınlanır. Ve bu aydınlanma diğer taraflara doğru yavaş yavaş kaybolur. Fotoğraf'a bir derinlik duygusu verilmek isteniyorsa konunun aydınlatılmış kısmının arkasına gelen fon kısmı karanlık bırakılır.

Konunun karanlık kısmının arkasındaki fon kısmı ise aydınlatılarak aydınlık yapılır. Fon ile konu birbirine kaynaştırılmak istenirse, bu durumda, konunun aydınlık kısmının fonu aydınlık, karanlık kısmının fonu ise karanlıkta bırakılır. (*Bak. Fotoğraf:1.4*)

➤ Gün Işığı Aydınlatması

İyi anı fotoğraflarının birçoğu da sadece güneş ışığında çekilebilir. Genellikle düşük açıyla gelen ve hafifçe yaygın güneş ışığı en iyi sonuçları verir. Yazın, öğle vaktin de tepeden gelen güneş ışığı çekimi yapılacak kişi ya da kişilerin aydınlatmasında kullanılmayacak kadar serttir. Güneş ışığı ile çekilecek anı fotoğraflarında gölgeli kısımları aydınlatma için bir yansıtıcı yüzey kullanmak gerekir. Bu yansıtıcı yüzey bir beyaz karton levha, alüminyum tabaka ya da kalay kağıdından olabilir. Bu yansıtıcı yüzey güneş ışıklarını yüzün gölgeli yerlerine verecek şekilde tutularak kullanılır.

Güneş ışığında anı fotoğrafı çekiminde yardımcı ışık olarak bir flaş da kullanılabilir (<—§ 110). Ancak flaşın aydınlatma gücüne göre pozisyonun ve uzaklığının iyi ayarlanması gerekir. Çünkü flaş aydınlatması güneşin aydınlatmasından daha kuvvetli olduğu durumlarda elde edilecek sonuç hoş gitmeyebilir.

Parlak gün ışığı yüzde istenmeyen derin gölgeler oluşturabilir. Yüzü aydınlatmak için flaş kullanarak gölgeleri yok edilebilir. Güneşli havalarda insan resmi çekerken flaş açmayı unutmamak gerekir. Dolgu flaşı (fill-flash) modunu ya da tam flaş (full-flash) modu seçilebilir. Fotoğrafı çekilen kişi en fazla 1,5 metre uzaklıktaysa dolgu flaşı, daha uzaktaysa tam flaş modu gerekebilir. Dijital bir fotoğraf makinesiyle sonuçları incelemek için fotoğraf görüntüleme panelini (LCD ekran) kullanılır.

Bulutlu günlerde varsa sürekli flaş modu seçilmelidir. Flaş insanların yüzünü aydınlatır ve yüz hatlarının öne çıkmasını sağlar. Bulutlu günlerin hafif ışığı bazen hoş sonuçlar verebildiğinden, flaşsız olarak da fotoğraf çekmek denenebilir.

1.4. Ortamın Düzenlenmesi

➤ Kompozisyon

Fotoğrafların tüm öğelerini, bir güzellik yaratmak için birlikte düzenlemelisiniz. Fotoğraftaki her öğenin, bütün üzerinde bir etkisi vardır, öyleyse makineyi doğrultup hemen deklanşöre basmayın. Her fotoğrafın, onu bir şahesere dönüştürecek kompozisyonuna biraz zaman ayırın.

Fotoğraf:1.5 Bir kompozisyon örneği

Gerçekten başarılı insan fotoğrafları, nadiren kendiliğinden olur.

Düzenlenmeleri gerekir. Rahat görünen insan fotoğrafları bile genellikle düzenlenmiştir. Bazı düzenlemeler, tamamen tekniktir; ekipman ve ışıklandırma seçilir. Objenezin kıyafeti, saç biçimi, pozu ve dekor da diğer düzenlemelerdir.(bk: Fotoğraf.1.5)

Fotoğraf:1.6 Özel günlerinde bir çift

Çekeceğiniz anı fotoğrafının en belirgin özelliği, kontrolü elinizde bulundurmanız ve hemen hiçbir şeyi şansa bırakmamanızdır. Anı fotoğrafında hedefiniz, güzel göstermeyi mi amaçlayacak, yoksa objenizin kişiliğini mi yansıtacak? Elde etmek istediğinizi bildikten sonra, artık her şey bu yönde düzenlenecektir, dekor, kostüm, eşyalar, poz, ışıklandırma, kompozisyon ve diğerleri. (bk; Fotoğraf. 1.6)

➤ **İpuçlarını Dikkate Alın**

- Objenizin yüz hatlarını güzel göstermek istiyorsanız, bulutlu gün ışığı veya pencereden içeri sızan ışık gibi, yumuşak ve dağılmış ışık kullanın. (bk: Fotoğraf.1.7)
- Öğeleri birbirinden ayırmamak için, sade ancak objenizin tasviriyle bağlantılı olacak bir arka plan tercih edin.
- Büst kompozisyonunda çekmek için objenize yaklaşın.
- Daha az geleneksel bir yaklaşım isterseniz, geriye gidip tüm figürü gösterin.
- Makinenizi, objenizin göz hizasına veya biraz aşağısına ayarlayın.
- Ellerin duruşuna ve başın açısına özellikle çok dikkat edin. Portre çalışmasında, eller ve baş, kolaylıkla biçimsiz görünebilir.

Fotoğraf:1.7 Bir portre örneği

➤ **Farklı pozisyon arama**

Aynı nesneyi hem dikey hem de yatay olarak çekmeye çalışın ve farklı etkisini görün. İyi bir grup fotoğrafı çekmenin özünde birkaç temel karar yatar.

Hangi fotoğraf formatını kullanmalı?

Nesneyi fotoğraf karesinin neresine yerleştirmeli?

Fotoğraf:1.8-9 Farklı fotoğraf örnekleri

Başka hangi fotoğraf öğelerini katmalı? Bu öğeleri nereye yerleştirmeli?(bk: Fotoğraf.1.8)

➤ **Hangi makine açısı en etkili olandır?**

İnsan fotoğraflarının çoğu, büyük olasılıkla makineyi yatay tutmak daha kolay olduğu için yatay çekilir. Birçok grup fotoğrafı için yatay biçim en iyisidir. Ancak, tam boy fotoğraftan portre fotoğrafına, çeşitli fotoğraflar için dikey görüntü çok etkili olabilir. Dikey fotoğraf çekmek için makinenizi yana doğru yatırabileceğinizi unutmayın. Makinenizi yüksek bina, şelale ya da insan fotoğrafını çekmek için dikey; grup fotoğrafı ya da araba çekmek için yatay konumda tutun.

Fotoğraf:1.10 Farklı fotoğraf örnekleri

➤ **Fotoğrafta temel ilgi noktası seçme**

Çektığınız nesnenin ne olduğunu siz biliyor olsanız da fotoğrafa bakan biri için fotoğrafı karmaşık hale getiren çok fazla öğe, amacınızın anlaşılmasını zora sokabilir. Yakınlaşarak, zoom kullanarak ya da başka bir çekim açısı seçerek, önemsiz tüm öğeleri görüntüden çıkarın, beklenmedik sonuçlar verebilir.(bk: Fotoğraf.1.10)

➤ **Bakış açısını ayarlama**

En çekici portre fotoğraflarınızı, çektiğiniz insanın göz seviyesinden çekin. Ancak, işe biraz da eğlence katmak istiyorsanız bakış açınızı değiştirin.

Fotoğraf:1.11 Bebek Fotoğrafı

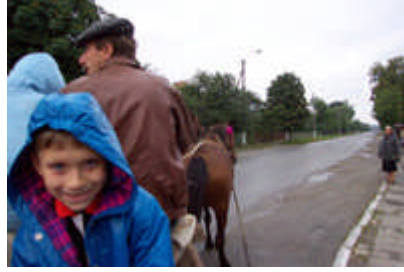

Fotoğraf:1.12 Fotoğraf örnekleri

Pozisyonunuzu değiştirin çektiğiniz nesnenin ne kadar büyük ya da kk olduğunu abartılı göstermek istiyorsanız, pozisyonunuzu değiştirin. İyice yere emelinip aşağıdan çektiğiniz bir insan, üzerinize eğilmiş kule gibi görünür. Ev hayvanınızı yukarıdan çektiğinizde ise komik derecede kk görünecektir. Aynı şekilde, makinenizi sağa yada sola bir miktar hareket ettirerek, kompozisyonu ciddi boyutlarda değiştirebilirsiniz. (bk: Fotoğraf.1.11 - 12)

➤ **Objeyi merkezin dışına alma**

Fotoğrafını çektiğiniz nesneyi merkezin dışına almak, çoğu zaman kompozisyonu daha dinamik ve ilgi çekici hale getirir.Nesneniz, fotoğraf karesini doldursa bile, nesnenin en önemli parçası(rneğin, portrenin gözleri), tam ortada olmamalıdır.

Fotoğraf:1.13 Gözlerin objektife baktığı bir örnek

➤ **te bir kuralını uygulayın**

İnsanların habersiz çekilen fotoğraflarında, genellikle üçte bir kuralını uygulamak akıllıcadır. Fotoğraf karesini yatay olarak üç parçaya bölen iki yatay, dikey olarak üç parçaya bölen iki de dikey çizgi olduğunu varsayın. Kompozisyonun en önemli ögesini, genellikle yüzü (ya da portreyse gözleri), bu çizgilerin kesiştiği noktalardan birine yerleştirin.

- **Açık alan:** Makinenizin görüş açısı nnden geçen birini çektiğinizde, bu kişi merkezin dışındaysa, genellikle görüntü daha etkileyici olur. Açık alanı, çektiğiniz kişinin ilerlediği yönde bırakın. Aynı şekilde, çekilen kişi belli bir yöne bakıyorsa, açık alanı o yönde bırakmak en iyisidir.

Merkez dışına alınmiş objeyle fotoğraf kompozisyonu oluşturmanın en kolay yolu, vizrnzn karelere bölünmüş bir oyun tahtası olduğunu varsaymaktır. Fotoğraf nesnesini, tam ortadaki kare içine yerleştirmekten kaçının ve üçte bir kuralını uygulayın. Fotoğraf nesnenizi, fotoğraf karenizi böldüğünü varsaydığımız çizgilerden biri boyunca yerleştirin. (bk: Fotoğraf.1.13)

Fotoğraf:1.14 çeşitli fotoğraflar

➤ **Ufuk çizgisine dikkat edin**

Fotoğrafta objeyi merkez dışına yerleştirmek ne kadar doğruysa, merkez dışındaki (ve düz) bir ufuk çizgisi için de aynı şey geçerlidir. Ufuk çizgisini tam ortaya yerleştirerek fotoğrafınızı ikiye bölmekten kaçının. Geniş alan duygusu yaratmak için, ufuk çizgisini fotoğraf karesinin alt bölümüne yerleştirin. Yakınlık duygusu yaratmak için, ufuk çizgisini fotoğraf karesinin üst bölümüne yerleştirin.(bk: Fotoğraf.1.14)

➤ **Ana hat kullanma**

Görüntüdeki doğal çizgilerin, fotoğrafa bakını fotoğrafınızın ana objesine yönlendireceği bir kamera açısı seçin. Bir yol, bir çit, hatta bir gölge bile bu işi görür. Çapraz, dinamik ve kavisli çizgiler, çekici ve akıcıdır. Sağa sola hareket ederek ya da uygun bir görüş açısı seçerek, doğru çizgiyi çoğu zaman bulursunuz.

➤ **Dikkati dağıtan arka planlardan kaçınma**

Fotoğrafını çektiğiniz nesnenin önüne geçmeyecek sade bir arka plan seçin. Parlak renkler ve yazılar (örneğin, dükkan adları), büyük sorun yaratır.

Portresini çektiğiniz kişinin, arkadaki dallar nedeniyle antenli bir yaratığa dönüşmesini istemiyorsanız, çekimin arkasında ne olduğuna dikkat edin.(bk: Fotoğraf.1.15)

Fotoğraf:1.15 Bir anı fotoğrafı

Fotoğrafını çekeceğiniz objeyi veya makinenizi hareket ettirerek karışık olmayan ve basit bir arka plan bulun. Deklanşöre basmadan alacağınız bu ek önlem, sonuç üzerinde önemli bir etki yaratır.

➤ **İletişim**

Genel olarak fotoğrafçılıkta, fotoğrafçının konuya yaklaşımı ve konu ile kurduğu iletişim sonucu etkileyen önemli unsurlardan biridir. Söz konusu olan bir anı fotoğrafı olsa da durum değişmeyecektir.

Fotoğrafçı; fotoğrafını çekmek istediği kişinin tarzını, kimliğini ortaya çıkarabilmek ve kişinin istediğini anlayabilmek için o kişinin, kişiliği hakkında ipuçları yakalamalı ve rahatlamasına yardımcı olmalıdır. Böyle bir yaklaşım; doğal ve bir kimliğe sahip fotoğrafların çekilmesini sağlayacaktır. Ayrıca bu yaklaşım fotoğrafçının da hangi özellikleri vurgulamak istediği konusunda fikir sahibi olmasına yardımcı olarak kolaylıkla çalışmasını sağlayacaktır.

Gerçek yaşamda olduğu gibi, fotoğraf çekerken kişinin gözünün içine bakmak arada bir bağ oluşturur. Birinin fotoğrafını çekerken o manyetik bakışların, büyüleyici gülümsemenin gücünü ortaya çıkarabilmek için makineyi kişinin göz seviyesinde tutun. Çocuklar söz konusuysa bu onların boyuna inmeniz gerekiyor demektir. Çektiğiniz kişinin her zaman makineye bakması gerekmez. Tek başına göz seviyesi açısı sizi resmin içine çeken kişisel ve davetkar bir duygu yaratır.

➤ Dekor ya da mekan seçimi

Dekor ya da mekan seçiminde fotoğrafı çekilecek kişinin kişiliğini ortaya çıkarabilecek nitelikte, kişinin talebine ya da çekim amacına uygun seçimler yapılmalıdır. Bu konuda farklı yaklaşımlar vardır. Fotoğrafçının yönlendirmesiyle çekim yapılacağı gibi doğaçlama çekimler de yapılabilmektedir. Bu noktada müşterinin tutumu çok önemlidir. Nerede ve nasıl çekim yapılacağına birlikte karar verilmelidir. İyi bir mekan seçimiyle iyi sonuçlar elde edilecektir. Sade bir arka plan fotoğrafını çektiğiniz objenin daha iyi görüntülenmesini sağlar.

Makinenizin vizöründen bakarken çektiğiniz objenin çevresini inceleyin.

Fotoğraf:1.16 Farklı fotoğraf örnekleri

➤ Dekor ya da mekan seçimi

İyi bir grup fotoğrafı çekmenin özünde birkaç temel karar yatar. Hangi fotoğraf formatını kullanmalı? Nesneyi fotoğraf karesinin neresine yerleştirmeli? Başka hangi fotoğraf öğelerini katmalı? Bu öğeleri nereye yerleştirmeli? Hangi makine açısı en etkili olandır?

➤ **Yatay ve dikey format**

Fotoğraf:1.17 Farklı fotoğraf örnekleri

İnsan fotoğraflarının çoğu, büyük olasılıkla makineyi yatay tutmak daha kolay olduğu için yatay çekilir. Birçok grup fotoğrafı için yatay biçim en iyisidir. Ancak; tam boy fotoğraftan portre fotoğrafına, çeşitli fotoğraflar için dikey görüntü çok etkili olabilir.

İyi bir grup fotoğrafı çekmenin özünde birkaç temel karar yatar. Hangi fotoğraf formatını kullanmalı? Nesneyi fotoğraf karesinin neresine yerleştirmeli? Başka hangi fotoğraf öğelerini katmalı? Bu öğeleri nereye yerleştirmeli? Hangi makine açısı en etkili olmalıdır?

➤ **Objenin yerleştirilmesi**

Fotoğrafa bakan insanların dikkatini çekmek için fotoğraflarınızı kararlı ve etkili bir kompozisyonda çekin. Resmi bir düzenlemede, tüm ilginin fotoğrafladığınız kişiye yoğunlaşmasını istediğiniz durumlar hariç, modeli tam ortaya yerleştirmekten kaçının.

➤ **Arka planlar**

Kapalı ya da açık mekanda sade bir arka plan, tüm dikkati fotoğraf nesnesi üzerinde toplar. Kapalı mekanda, oyuncak, desenli duvar kağıdı ve parlak ışık gibi dikkat dağıtıcı eşyalardan kaçınin. Açık mekanlarda, dikkatin fotoğrafın esas ilgi nesnesinde olmasını engelleyen ağaç dalları, elektrik direkleri, teller, işaretler ve diğer insanlar olmasına izin vermeyin. (bk: Fotoğraf.1.17)

Fotoğraf:1.18 Farklı fotoğraf örnekleri

➤ **Bakış açısı**

Fotoğrafınızın kompozisyonunu makinenizin vizörü üzerinde yaparken, fotoğrafınızın daha iyi olmasını sağlayacak başka neleri dahil etmek istediğinizi düşünün. Yalnızca bakış açınızı değiştirerek bir fotoğrafın yaratacağı etkiyi büyük oranda değiştirebilirsiniz.

Fotoğraf:1.19 Farklı fotoğraf örnekleri

➤ **Göz seviyesi**

Göz seviyesinden çekim yapmak, çoğu insan fotoğrafında en iyi yöntemdir. Genellikle dünyaya böyle baktığımız için bir gerçeklik duygusu yansıtır.

Fazla düşük açılı bir yakın çekim burnu, ağzı ya da çeneyi fazla abartılı gösterebilir. Fazla yüksek açılı çekimse (çoğunlukla oturan insanları ya da çocukları çekerken) kafanın vücudun diğer parçalarına oranla daha büyük görünmesine yol açar. Çocuk fotoğrafı çekerken, diz çökmeniz, hatta oturmanız gerekebilir. (bk. Fotoğraf.1.18)

➤ **Yüksek ve düşük açılar**

Bazen belirli bir etki yaratmak için farklı bir açı kullanmanız gerekebilir. Örneğin, tam boy bir portrede, göz hizasından çekim, kişiyi olduğundan daha kısa gösterir. Çömelerek çekilen bir fotoğraf, yüksekliği daha doğru gösterir ve bir güç, otorite havası yaratır. Genellikle pek de çekici olmayan yüksek açı bile bazen etkili bir görünüm yaratabilir ya da dikkat dağıtan arka planı engellemezi sağlar.

➤ **Yakın plan (Makro) çekim**

Yakın plan çekimler, bir yakınlık duygusu yaratır; dikkati, doğrudan obje üzerine çeker. Daha uzak görüntüler, ön planı vurgulamak eğilimindedir ve fotoğrafa bakanın dikkatini dağıtan birçok karmaşık öğeyi fotoğrafa katar. Vizörden bakarken fotoğraf karesini doldurmak için çektiğiniz nesneye yaklaştığımızda, fotoğrafa bir şey katmayan ne çok şeyden kurtulduğunuza dikkat edin.(Bak: Fotoğraf.1.19)

➤ **Işıklandırma**

Çekim için uygun ışık ve temiz bir fonun varlığından emin olmanız gerekir. Doğal ışık yeterli değilse, yapay ışık kaynaklarından yararlanmanız ya da yüksek ASA' lı film kullanmanız gerekir. Bulutlu, kapalı günlerin insan fotoğrafı için en iyi ışığı sağladığını öğrenmek size şaşırtıcı gelebilir. (Bak.Fotoğraf:1.19)

Fotoğraf:1.19 Sokak fotoğrafçısı

Parlak güneş gözlerin kısılmasına yol açar ve yüzde keskin gölgeler oluşturur. Kapalı günlerde ışık yumuşaktır ve yüzleri daha çekici gösterir. Kapalı mekanlarda, flaşı kapatıp pencereden gelen ışığı kullanarak fotoğrafını çektiğiniz objeye yumuşak, neredeyse ışıldayan bir görünüm kazandırabilirsiniz. Ama portre türü anı fotoğrafında keskinlik önemli olduğu için iri gren (yani yüksek ASA) pek tercih edilmeyecek bir etki yapacaktır. Bu yüzden, ne yapıp edip ışık bulun. Işığın miktarı ve niteliği çok farklı olabilir. Mum ışığında güzel bir portre tipi anı fotoğrafı çekebilirsiniz, ama sert öğle güneşi altında çekim yapmamalısınız. Çünkü tepe ışığı olumsuz gölgeler oluşturarak ifadeyi çok değiştirecektir. Benzer şekilde cephe ışığı da derinlik duygusunun kaybolmasına yol açtığı için uygun bir aydınlatma şekli değildir (Makine üzerindeki flaşın da olur olmaz kullanılmaması gerekir. Tek ve ideal bir aydınlatma şekli bulunmamasına karşın, yarı cephe ışığı ile yanal ışık kullanımının diğerlerinden daha iyi sonuç vereceği söylenebilir. Direkt cephe ışığı yerine, bir yüzeyden yansıtılarak ya da dağıtılarak verilen ışıkla iyi bir aydınlatma sağlanabilir. Sert bir ışık yerine, yumuşak (yaygın, difüz) bir ışık daha iyi detay verecektir ve modeli rahatsız etmeyecektir. Bunu pencere önünde tül perdeyle, flaş önünde ise difüzörler (ya da kağıt mendil) aracılığıyla yapabilirsiniz. Açık havada iseniz, sabahın ilk saatleri ile akşamın son saatlerini kullanmanız önerilir. Çünkü bu saatlerde gün ışığı daha yumuşaktır, yataydır ve daha sıcak renklidir.

Mutlaka flaş kullanmak zorundaysanız, flaşı dolgu ışığı olarak kullanmanızda yarar var. Yani ortam ışığına göre pozlandırma yapıp, flaşı 1/2 ya da 1/4 gibi bir güçte, yalnızca gölgeleri yumuşatmak amacıyla kullanın. Flaşı asıl ışık kaynağı olarak kullanmak istiyorsanız, lütfen makine üzerinde kullanmayın. Çünkü makine üzerindeki flaş çok sert bir cephe aydınlatması yapacaktır. Bir senkron kablosu yardımıyla, flaşı gövdeden bağımsız ve yarı cephe ışığı oluşturacak biçimde kullanmanız daha sağlıklıdır. Birden çok flaş kullanmanız durumunda ise ana flaşı yarı cephe ışığı olarak, yardımcı flaşları ise dolgu ışığı, saç ışığı ve fon ışığı olarak kullanmanız doğru olur. Bu ışıkların yerleri ve açıları değiştirilerek farklı etkiler elde edilebilir. Bu konuda biraz deneme yapmakta yarar var. Genel olarak dolgu ışığı cepheden ya da ana ışığa simetrik olarak, saç ışığı ters açıdan ve fon ışığı da fona paralel olarak kullanılır.

Fotoğraf:1.20 Portre fotoğrafı

➤ **Işığın yönü**

Işığın yönü söz konusu olduğunda, 360 derecelik olasılıklarla karşılaşırız. Işık, sizin istediğiniz gibi değilse pozisyonunuzu, objenin pozisyonunu veya mümkünse, ışığın yönünü değiştirmek çözüm olabilir.

• **Tepe ışığı**

Genellikle, tepe ışığının en iyi ışık olduğu düşünülür. Gün ortasında, güneş, tam yukarıdadır ve yüze istenmeyen gölgeler düşürür. Yüze düşen sert gölgeleri yumuşatmak için, makinenin flaşını kullanın.(bk: Fotoğraf.1.20)

Olumlu yönleri:

- Manzaranın büyük bir kısmı, iyi aydınlanır.
- Parlak güneşli günler, manzaradaki renkleri belirginleştirir.

Olumsuz yönleri:

- Güneş ışığı, fotoğrafını çektiğiniz kişilerin gözlerini kymasına neden olabilir.
- Dolgu flaşı kullanmazsanız çok yüksek güneş ışığı (öğle güneşi), gözler ve çene altında derin koyu gölgelere neden olur.

- **Cephe ışığı**

Cephe ışığı, objenin fotoğrafçıya bakan kısmını aydınlatır. Fotoğraf makinenizdeki flaş, en yaygın cephe ışığı türüdür. Bir insanın doğrudan yüzüne yansıyan güçlü ışık, yüz hatlarını düzleştirip gözlerin kısılmasına neden olur.

Olumlu yönleri:

- Tüm manzarayı ışıklandırarak, fotoğraf makinesine pek çok bilgi sağlar.
- Fotoğraf makinesinin ışık ölçerini zorlayacak daha az gölge olacağından, fotoğrafta en kolay ışık türüdür.

Olumsuz yönleri:

- Biraz sıkıcı olabilir. Fotoğraflar hacim ve derinlik kaybına uğrar.
- Dokular ve ayrıntılar, en aza inmiştir. Görünümler, az gölge olduğu için, iki boyutlu görünür.
- Flaşlı fotoğraflarda, arka plan, flaş menzili dışındaysa, fotoğrafı çekilen konu, çok parlak; arka planlarsa karanlık çikabilir.

- **Yanal ışık**

Doku, boyut, şekil veya desenleri vurgulamak isterseniz yanal ışıklandırma, mükemmel bir çözümdür. Yanal ışıklandırma, objenin biçimsel özelliklerini belirginleştirerek çevre çizgilerini ve dokuları ortaya çıkarır. Boyut ve derinliği arttırmak için yanal ışık kullanın. Özellikle portre fotoğrafı çekerken 45 derecelik açıyla gelen yanal ışık fotoğrafı en güzel gösteren ışıklandırma biçimlerinden biridir. Günün ilk ve son ışıklarında fotoğrafını çektiğiniz insanın konumunu, güneş yalnızca bir taraftan gelecek şekilde ayarlayın. Yüzün bir kısmını iyi aydınlatıp diğer kısmı gölgede bırakarak çekici bir etki yaratırsınız. Gölgelerin etkisini yumuşatmak için, dolgu flaşını kullanın.

Olumlu yönleri:

- Objeyi, arka plandan ayırabilir.
- Günbatımındaki bir manzara gibi, derinliği ortaya çıkarır.

- Yıpranmış bir ağaç, çit ya da sürülmüş bir tarlada olduğu gibi, dokuyu ortaya çıkarır.

Olumsuz yönleri:

- Bazı nesnelere için çok parlak ve çok karanlık alanlar oluşturduğundan, fazla keskin olabilir. (Telafi etmek için, dolgu flaşı bölümüne bakın.)

- **Ters ışık**

Objenin arkasından gelen ters ışığın kullanımı, çok beceri ister; ancak, ortaya çıkacak etkileyici sonuçlar çabalarınıza değerlidir. Modeli güneşin aksi yönüne bakacak şekilde yerleştirirseniz oluşur. Bu, fotoğraflanacak kişinin yüzünü gölgede bırakır; göz kısmı riskini ortadan kaldırır ve çoğunlukla saçlarda çekici bir parlaklık yaratır. Fotoğrafını çektiğiniz kişinin yüzünü aydınlatmak için dolgu flaşını kullanın.

Olumlu yönleri:

- Silüete olduğu gibi, karmaşık bir manzarayı objeyi vurgulayarak sadeleştirir.
- Portrelerde, konuyu daha güzel gösteren bir ışık halesi oluşturur.
- Manzaralara kuvvetli gölgeler ekler.

Olumsuz yönleri:

- Koyu renk bir objede, ayrıntılar eksik kalır.
- Objektife iç yansımaya neden olur. Bu da düşük kontrasta ve fotoğraf üzerinde garip ışık lekelerine (newton halkalarına) yol açar.
- Ters ışık ile başa çıkmak için pozlama değerini kullanmak, aşırı parlak arka plana yol açar.

Not: ;Ters ışık durumlarında, fotoğraf makinenizi, objektife gölge yapacak, ama bu arada görüntüye girmeyecek şekilde bir gölgelik (parasoley), eliniz ya da bir kitap ile gölgeleyerek, iç yansımaya engel olabilirsiniz.

- **Dikkate alınacak bazı ipuçları ve teknikler**

- Ön planda ağaç, tekne veya bir insan olan günbatımı görüntülerinde dramatik bir silüet elde etmek için flaşı kapatın ve -1.0 veya -2.0 pozlama değeri kullanın.
- Objeyi tam manasıyla göstermek için, +0.5 veya +1.0 pozlama değeri (veya makinenizin ters ışık dengeleme düğmesini) kullanın. Bu durumda arka plan, aşırı aydınlık olabilir.
- Dolgu flaşı kullanın. Kenarda parlayan "ışık halesi" olmasını istediğiniz portrelerde, gölgeleri aydınlatmak veya silüete engel olmak istediğinizde, kusursuz bir seçenektir.

- Işığı objenize geri yansıtmak için, beyaz bir yansıtıcı karton kullanın. Bu yöntem, özellikle yakın plan çekimlerde (örneğin, bir çiçeği çekerken) kullanışlıdır.
- Konuya iyice yaklaşın. Ters ışık alan objenizle çerçeveyi doldurun ki daha parlak olan çevre ışığı, makininizi yanıltsın.

1.5. Şartlara Uygun Malzeme Seçimi

1.5.1. Objektif Seçimi

Uzun odak uzaklığına sahip bir objektif kullanımı, burun çıkıntısını gizleyip, normal ya da geniş açılı bir objektife oranla yüz hattı oranlarının daha uyumlu olmasını sağlayacaktır. “Kısa tele” dediğimiz 105 mm ve buna yakın odak uzaklığına sahip objektifler portre çekimlerinde idealdir (85-135 mm arası). Bu rakamlar 35 mm’ lik sistem için geçerlidir. Dijital, APS ve orta format için dönüşüm yapılmalıdır. Geniş açılı objektiflerin yakın çekimde insan yüzünde yarattığı distorsiyon inanılmaz ölçüde komiktir. Biraz eğlenmek için bunu deneyebilirsiniz. Ancak, klasik anlamda bir portre fotoğrafı için asla kullanmamalısınız. Normal ya da standart olarak adlandırılan objektifler ise ciddi bir distorsiyon yaratmamakla birlikte, uygun bir kadraj için konuya çok yakınlaşılması sonucu, modelin gözlerinde şaşı bir ifadenin oluşmasına neden olurlar. Çok uzun telelerde ise, modele çok uzak kalınması nedeniyle modelin anlamsız bakışlar takınması olasılığı yüksektir. Uygun bir konuşma mesafesi kadar pay sağlayan kısa teleler, en rahat ifadelerin oluşmasına yardımcı olurlar.

1.5.2. Film seçimi

➤ Hangi filmi kullanmalı

Film, ışığa duyarlı bir emülsiyonla kaplanmış bir jelatin şerididir. Kameranın içine sarılan film her seferinde bir tane olmak üzere film uzunluğunca tek tek pozlar çekilir. Emülsiyon özel kimyasal ilaçlarla yıkandığı zaman oluşan değişiklerle negatif görüntü meydana gelir.

Doğal ışık yeterli değilse, yapay ışık kaynaklarından yararlanmanız ya da yüksek ASA’ lı film kullanmanız gerekir. Ama portre türü anı fotoğrafında keskinlik önemli olduğu için iri gren (yani yüksek ASA) pek tercih edilmeyecek bir etki yapacaktır.

Kartuşlar: Kameranın arkasına takılır. Kamerayı film hızına göre programlar.

Rulo film: Arkasına bir kağıt yapışmıştır. Bu filmin kamera ucu sargı makarasına geçirilerek takılır ve filmin başlangıcına dek sarılır.

Kasetler: Ucu film takılan makaraya geçirilir. Film kasete geri sarılmadan önce 20 ya da 36 poz çekilir.

➤ Siyah beyaz film

Hızlarına göre siyah beyaz filmler dört ana grupta toplanır.

- **Yavas filmler**

Uzun poz süreleri ve açık diyaframlar gerektirirler, ama en küçük ayrıntıyı bile görüntüler ve son baskısı çok düzgün görünür. Çünkü, çok fazla büyütüldüğü zamanlar dışında görüntü grenli noktacıklarla bölünmez. Örnekleri İlford Pan F ve Kodak Panatomic-X dir. Bunları kullanırken kamera çokluk bir ayak üstüne yerleştirilir.

- **Orta hızlı filmler**

Kodak Plus X ve İlford FP4 gene çok net ve ince grenli filmlerdir. Genel kullanım için daha uygundur. Fakat kapalı yerlerdeki ışıkta kullanmak için hızları yeterli değildir.

- **Hızlı filmler**

Kodak Tri-X ve İlford HP4 (HP5 yeni tanıtılan daha gelişmiş bir türüdür) birçok amaç için çok iyidir. Elde olan ışıkta çalışmak için çok uygundur. Dikkatli yıkanırsa grenleri ve netliği kabul edilebilir bir düzeydedir. D.76 da 1+1 yıkanan Tri-X en çok kullanılan siyah beyaz filmidir.

- **Çok hızlı filmler**

Agfa Record ya da Kodak 2475 Recording Film gerçekten çok grenlidir, net değildir. Çok kötü ışık şartlarında da sonuç verirler, fakat grenleri öyle kabadır ki baskı sanki zımpara kağıdına yapılmış gibi görünür. (Bir de "sanatsal" etki yaratmak için kullanılırlar)

Hangi filmi seçerseniz seçin, durmadan değiştirmekten çok alışmaya çalışınız. Çabanıza değecektir. Ancak grenleri rahatsız edici bulmazsanız, daha birçok olanak da verebileceğinden, hızlı bir film iyi bir seçim olacaktır.

- **Reversal siyah beyaz film**

Agfa Dia-Direct siyah beyaz slaytlar yapmaya yarar. Aynen öteki siyah beyaz filmler gibi kullanılır ve yıkamaya gönderilir. Siyah beyaz slaytlar halinde geri gelir.

➤ **Renkli filmler**

- **Slayt (reversal) filmleri**

Bunlar da çeşitli hızlarda filmlerdir. (renkli slaytlar için).

- **Yavas filmler**

Kodak PFC fotomikrograf renkli film birçok yerde kameranın bir ayak üstüne oturtulmasını gerektirir, fakat fotoğraflar son derece net çıkar. 16 ASA

- **Orta hızlı filmler**

Kodachrome 64 öteki filmlerin hepsinden daha hızlıdır. (belki PFC hariç) Çünkü renk boya filmin içinde değildir, yıkama sırasında eklenirler. (Kodachrome 25 daha net değildir, yalnızca daha yavaştır) Ektachrome-X, Agfa CT 18 ve Agfachrome pek net olmasa da iyi sonuç verirler. Aslında film yapmak için kurulan bir üretim zincirinin maliyetini ikinci sınıf bir şeyler üreterek karşılamak olanaksızdır. Her filmin belli bir renge karşı duyarlılığı ötekilerden biraz fazladır. Bazıları bir rengin egemenliğinde iken başkaları da daha çok başka bir rengi gösterirler.

- **Hızlı filmler**

Bunlar 100 ASA'lık Agfa CT 21'den 160 ASA'lık Yüksek Hızlı Kodak Ektachrome'a, hatta 500 ASA'lık Gaf 500'e dek değişir. Bu filmler çok net resim vermez. Onları yalnızca çok kötü ışıkta, başka bir seçeneğiniz olmadığı zaman kullanınız.

- **Tungsten (yapay) ışıkta kullanılan slayt filmleri**

Yüksek hızlı Ektachrome B tipi film yapay ışıkta kullanılmak üzere hazırlanmıştır. Gündüz ya da flaşla kullanılırsa ortaya masmavi bir resim çıkar. 125 ASA

- **Negatif/Pozitif film**

Karta basılan renkli fotoğraflar istiyorsanız Kodacolor, Vericolor, Agfa CNS gibi bir Negatif/Pozitif film kullanmanız gerekir. Sonucun kalitesi filminden çok banyoya bağlıdır. Kart baskıları makineden çıktıktan zaman yanlış görünüyorsa yeniden basılmalıdır. Bazı laboratuvarları bu konuda ötekilerden daha dikkatlidir.

1.6.Anı Fotoğrafı Çeken Stüdyolar

1.6.1.Yapısı ve Özellikleri

Bugün Türkiye geneline yayılmış, profesyonel stüdyolar bulunmakta olup stüdyo fotoğrafları çekiliyor.

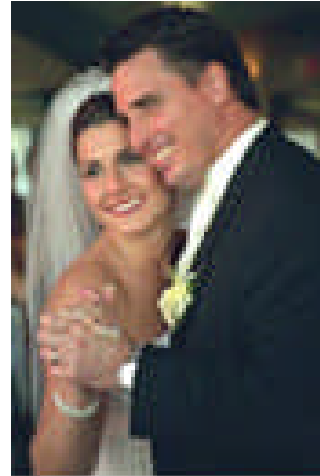
Bu mekanların, rahat ve konforlu olmasına büyük özen gösteriliyor. Son teknolojilerin kullanıldığı bu ferah mağazalarda, en kaliteli malzemelere basılmış, çok özel fotoğraflar sunuluyor.

Profesyonel fotoğraf stüdyoları randevu sistemine göre çalışmaktalar. Her poz için, birçok kare fotoğraf çekimi yapılıyor. İsterseniz, dijital çekim de yaptırılabilir. Dijital fotoğraflar çekilip arkaya fonlar eklenip, efektli fotoğraflar da hazırlanıyor. Daha sonra, çekilen fotoğraflar, örnekler halinde, beğenimize sunuluyor. Seçtiğiniz fotoğraflar, istediğiniz boyutta basılarak bir albüm haline getiriliyor.

Düğün, nişan ve sünnet gibi özel olaylar, aile fotoğrafları ya da okul yıllıkları, stüdyoya girmenizi gerektiren özel durumlardır. Stüdyo çekimleri, basit bir işlemmiş gibi görünse de ciddi bir ön hazırlık gerektirir. Aksi takdirde, beklenmeyen sonuçlarla karşılaşabilirsiniz.

Bir stüdyoda aranabilecek nitelikler şu türde sıralanabilir.

- Vitrin fotoğrafları ve albümler, kendine mi aittir?
- Randevuyla çalışıyor mu?
- Stüdyoyu ve nasıl bir dekor kullandığını görebiliyor musunuz.?
- Jeneratörü var mı?
- Klima, havalandırma var mı?
- Tuvaleti, soyunma kabini ve hazırlanma odası var mı?
- Makyözü var mı?
- Fotoğrafları teslim edilirken, ne tür bir albüme konuluyor?
- Çekim maliyetleri nedir?
- Fotoğraflar hangi türde fotoğraf kağıdına basılıyor?

Fotoğraf:1.21 Düğün fotoğrafı

Portrecilik ve özel gün fotoğrafçılığı, ticari alan olarak stüdyo portreciliğinin yanı sıra bebek, çocuk, doğum fotoğrafçılığı ve düğün fotoğrafçılığını da kapsar. Unutulmaması gereken en önemli şeylerden biri de müşterinin de bu konuyla ilgili yaratıcı ve seçici davranıyor olmasıdır.

Türkiye’de çok sayıdaki portre fotoğrafçıların, düğün fotoğrafçılığı ile ilgili olarak şimdiye kadar ne yazık ki gerekli açılımı ve çeşitlenmeyi yapmamış ya da yapamamış olmaları da, yıllar boyu stüdyo içine sıkışan, kendini tekrar eden bir sektör oluşmasına yol açmıştır. Bu konuda ülkemiz fotoğraf ustalarından Mustafa Turgut Şöyle diyor;

“Güzel sanatların bir dalı olan fotoğraf sektöründe hizmet veren stüdyolarındaki iş gücünün nitelikleri; eğitim nosyonları ve bu tür işletmelerin varlığını nasıl sürdürebileceğinin fizibilitesi şimdiye kadar işletmeci-tedarikçi-devlet üçgeninde hiç yapılmamış ve yapılması da düşünülmemiştir. Günümüzde artık bu fizibilitenin yapılması hem ekonomik gerekler hem de sektörün sağlıklı gelişimini sürdürebilmesi açısından zorunlu hale gelmiştir.

Fotoğraf:1.22 Fotoğraf, Mustafa Turgut

Fotoğraf:1.23 Fotoğraf, Mustafa Turgut

Ayrıca bir takım yasal düzenlemelerle bu sektör hak ettiği niteliklerle anılmalı; bununla birlikte faaliyet gösteren ve yeni açılacak stüdyolar ile iş gücünün de yukarıda bahsedilen kriterlere sahip olup olmadığı ölçülmeli ve bu kriterlere sahip olması sağlanmalıdır. Yasal düzenlemede fotoğraf stüdyoları sıradan ticari işletmeler gibi değerlendirilmekte, açılışlarında herhangi bir eğitim ve yeterlilik aranmamaktadır. Halbuki bu işletmeler sadece “ticari işletmeler” değil güzel sanatlar işletmesi olarak kurulmalı ve bu doğrultuda oluşturulmuş yasal kriterleri bulunmalıdır. Portre ve düğün fotoğrafçılığı temel olarak bireysel yeteneklere dayalı bir meslektir. Portre ve düğün fotoğrafçılığı temel olarak bireysel yeteneklere dayalı bir meslektir. Estetik bakış açısı ve durum değerlendirme gibi bir takım yeteneklere, güzel sanatların temel öğeleri olan kompozisyon, ışık ve anatomi bilgisine, insan ilişkilerinde başarılı olma becerisine sahip olmayı gerektirir. Aslına baktığımızda bu iş yapabilmek için, çeşitli alanlarda çalışabilecek bir manzaracı gibi dengeli, bir belgeselci kadar çözümleyici, moda fotoğrafçısı kadar estetik, mimari fotoğrafçı kadar temiz, sanayi fotoğrafçısı kadar ayıklayıcı, deneysel fotoğrafçılar kadar kurgulayıcı ve

sinemacı kadar akıcı ve üstüne iyi bir portreci gibi bakış açılarına sahip olmalısınız. Bir foto muhabirindeki spontane olaysal uyanıklık, bir mimarın perspektif ve estetik bakış açısı, bir ressamın ışık ve kompozisyon bilgisi, bir heykeltıraş kadar anatomi bilgisi, düğün fotoğrafçısının işini çok kolaylaştırır. Tabi ki mutlaka çok hızlı, sağlam fotoğraf makineleri ve lensler bu işin doğru yapılabilmesi için olmazsa olmaz gerekliliklerdir.

1.6.2. Fotoğrafçılık Tarz ve Stilleri

Genel olarak bakıldığında, dünya ülkelerinde düğün vb. özel anı fotoğrafçılarında üç temel tarz gözükmektedir. Geleneksel tarz, fotojurnalist tarz, ve ikisinde etkisini gördüğü esnek fotojurnalist tarz.

Fotoğraf:1.24 Fotoğraf, Mustafa Turgut

➤ Geleneksel tarz

Bu tarz, fotoğrafçılar siyah-beyaza sıkı sıkıya bağlıdır, fakat renkleri fotoğraflarında çok iyi kullanan ve bundan hoşlanan ve asla bir listeyi sıkı sıkıya takip etmeyen fotoğrafçılardır. Şaşırtıcı derecede cesur ve rahat; olabildiğince belgesel çalışırlar. Neredeyse her önemli anı gösteren bu belgesel tad ve tarz şaşırtıcı hikaye albümlerin oluşmasını sağlar. Fakat geleneksel aileler bu tarz bir fotoğrafçıdan hoşlanmayabilirler, çünkü geleneksel portreleri, grup aile fotoğraflarını çekmek istemezler. Yani geleneksel fotoğrafçıların aksine can sıkıcı poz verdirilmiş fotoğraflardan hoşlanmazlar. Fotojurnalist tarzı benimsemiş bir fotoğrafçı çok hızlı çalışır. Fakat onların enstantane fotoğrafçısı olduğu kuşkusuna kapılmayın, onlar an fotoğrafçılarıdır. Ansal farklılıkları, hem bir foto muhabiri hem de amatör fotoğrafçının gözüyle görebilirler. Çalışma zamanına bağlı olarak, çok sayıda fotoğraf üretmeleri beklenir. Müşterinin tarzınıza uygun olarak çok hızlı ve çabuk çalışabilirler. Tutarlı kalite ve tarza sahiptirler. Müşterinin isteğine bağlı olarak sürecin tamamında ve burnunun dibinde çalışabilirler.

➤ **Esnek fotojurnalizm**

Düğün fotoğrafçılığının en zor ve zahmetli olanı sayılabilir. Bu tarzda fotoğrafçılar, hızlı ve çabuk hareketlerle ani karar veren bakışla fotoğrafı çekmeleri gerekir. Bu tarz fotoğrafçılar geleneksel fotoğrafçılar gibi kuralcı, fotojurnalistler kadar özgür değildir.

Bu tarz, ikisinin arasında bir tarzdır. İstedığınız fotoğrafları, aile veya grup fotoğraflarını en iyi anları ve bölümleri ustaca birleştirerek hem geleneksel hem de sıra dışı fotoğraflar çekerler. Detay, ifade ve aksiyonlarla ilgilenip, bireylerin rahat poz vermelerine sağlarlar. Gerekğinde modele hissettirmeden poz vermelerine yardımcı olabilirler.

Fotoğraf:1.25 Fotoğraf, Mustafa Turgut

Genel olarak elde taşınan kameralarla, (tele zoom ve geniş açı zoom lenslerle) hızlı çalışabilirler. Bu yüzden de doğal ortam, doğal ışık ve dış mekanları tercih ederler. Konuklarla istenebilecek son dakika fotoğraflarının çekimini de rahatça gerçekleştirirler. Genellikle iki tarzında etkileri bulunduğu için çiftler bu tarz fotoğrafçılar tercih ederler.. Bu tarz fotoğrafçılar müşterilerinden bir fotoğrafçılık planı yapmalarını beklerler.

Bu tarzların tercihi müşterinin isteği doğrultusunda olacaktır. Ancak kişinin kendi stilini oluşturması da müşterilere yön verecektir. Sizin tercih ve tarzınızın da müşterinin sizi tercih etmesinde etkili olacaktır. (Bak: Fotoğraf.1.26)

Fotoğraf:1.26 Fotoğraf, Mustafa Turgut

1.6.3. Bölgesel Farklılıklar

Anı fotoğrafçılığı bölgeler arasında çok büyük farklılıklar göstermektedir. Gerek yurt içi farklılıklar gerekse uluslararası farklılıklar göze çarpmaktadır. Bu farklılıkları, kültürel anlayışlarla paralel düşünmek gerekir.

İnsanların yaşam tarzı, anlayışları, gelecekte beklenenleri farklı olduğundan doğal olarak, her şeyde olduğu gibi anı fotoğrafçılığında da farklılıklar olacaktır. En basitinden taşrada yaşayan insanın fotoğrafa yaklaşımıyla, şehirde yaşayan insanınki farklı olacaktır. Örneğin; bir Anadolu köyünde doğum günü kutlanmaz, doğum günü kutlamayı da çok

anamlı bulmazlar. Ancak şehirde tam tersi bir anlayış hakimdir. Şehirde doğum günü kutlamak genel bir beklenti gibidir.

Ya da köyde yapılan bir düğünde öylesi bir fotoğraf çekimi (her zaman değil, bazen hiç fotoğraf çekilmez) ile geçiştirilirken, şehirde fotoğraf çekimleri özeldir. Hem stüdyoda gelinlikli fotoğraf çekilirken hem de düğün salonu ya da nikah salonunda fotoğraf çekilir.

Taşradan askere giden bir genç, ilk fırsatta asker elbisesiyle fotoğraf çektirip ailesine gönderirken şehirde büyüyen genç için bu kadar büyük önem taşımaz. Köyde yetişen insanımızın anılarıyla ilgili fotoğrafı çok olmazken mutlaka askerlikle ilgili anı fotoğrafı vardır. Şehirde yaşayan insanlar için ise mezuniyet töreni daha fazla ilgi çeker, hem de kepli fotoğraf çektirmeye özen gösterirler. Bu farklılıklar ve önem derecesi ülkemizin genelinde değişiklikler gösterir. Durum bizde böyle iken dünya ülkelerinde nasıldır?

Avrupa’ da yaşayan insanlarda anı fotoğrafı daha fazla önemsenmekte, hatta belki de aktivitelerin en önemli ayağını oluşturmaktadır. Örneğin, İngiltere’de bir düğün töreninde fotoğraf çekimi en önemli unsur olarak karşımıza çıkar.

Organizasyonun her noktasında fotoğrafçı bulundurup, gelinin hazırlanmasından, damadın giysisine kadar her anın fotoğrafını çekirmek isterler. Bazen fotoğrafçılar senaryosunu bile yazar.

Bütün hazırlıklar fotoğraflanıp, gelinle damadın kiliseye ya da nikah mekanına gelişleri, papazın karşısında duruşlar, yüzük töreni, öpücük sahnesi. Nikah sonrası gelinin çiçeğini fırlatması, nedimelerin havaya zıplamaları, damat ve arkadaşlarının havaya şapka fırlatmaları, arkasına teneke kutular bağlanmış gelin arabası, davetlilerin evli çifte bakışları ve kutlamalar. Nikahtan öncesi ve sonrası çiftlere ait özel fotoğraf çekimleri yapılır. Nikah salonu ve çevresinde, parklarda, bahçelerde deniz kıyısında, tarihi eser çevresinde ve o şehre ait izler taşıyan mekanlarda olabildiğince doğal ortamlarda çevre ile bütünleşmiş olarak çekim yapılır.

Bütün bu süreçte önemsenen unsur doğal olmasıdır. Bütün bu özel ve doğal çekimler düğün gününü ileride güzel bir anı olarak anımsanmasını sağlar.

Portrecilik ve özel gün fotoğrafçılığı, gelişmiş ve özellikle “güzel sanatların” yaşamın içerisinde yerini çok rahatlıkla bulduğu ülkelerde, kendi başına bir sektör haline gelmiştir. Bu konuda eğitim veren resmi ve özel eğitim kurumlarının (kolejler, üniversiteler ve özel atölyeler) oluşması, sadece bu alanda çalışan fotoğrafçıların yetişebilmesini sağlamıştır.

Türkiye’deki durum ise dünyadaki gelişiminden farklı olmuş ve bu şekilde sürüp gitmektedir. Fotoğrafın icat edildiği yıllarda bu yeni sanat birçok yeniliklerde olduğu gibi o zamanki idareyi korkutmuş ve icadından çok zaman geçtikten sonra ülkemize girmiştir. Gayrimüslim portreciler tarafından icra edilmeye başlanmıştır. Türkiye'nin ilk fotoğraf okulu olan Fotoğraf Enstitüsü'nün kurulması, fotoğrafın bulunuşundan bir buçuk asır sonra, dönemin fotoğrafçılarının da çabalarıyla gerçekleşmiştir.

Özel atölye girişimleri, yakın bir geçmişte özverili fotoğrafçılar tarafından başlatılmıştır. Ekonomik koşullar, sektörün uzun yıllar malzeme sıkıntısı çekmesine neden olmuş, dünya ile bütünleşmesini güçleştirmiştir. Doğal olarak uzun yıllar stüdyolar, düğün fotoğrafçılığı ile ilgili gelişme ve farklı yaklaşımlardan habersiz, sadece stüdyoda çalışmışlardır.

Ülkemizde de buna benzer anı fotoğrafları çekilmeye başlanmıştır ancak çok da yaygın değildir. Bu konuda isim yapmış olan fotoğrafçılardan Mustafa Turgut ve bir kısım fotoğrafımız Avrupa tarzında fotoğraflar çekmektedir.

Gerçekte bu türde çekim yapma konusunda ülkemiz çok büyük zenginliklere sahiptir.

1.6.4. Teknolojik Gelişimlerin Etkileri

Teknolojik gelişmelerin etkisi, özellikle amatör fotoğrafçılar açısından çok etkili olmuştur. Teknolojinin gelişimine paralel olarak özellikle makine fiyatları ve malzeme maliyetlerini olumlu yönde etkileyip alternatifler oluşunca, her evde bir fotoğraf makinesi buldurmak bir zorunluluk haline dönüşmüştür. Fotoğrafa yaklaşımı ve ekonomik durumuna göre basit bir makine ya da kaliteli bir makine buldurmak temel zorunluluk olmuştur. Tabii yine kişilerin kültürel yapısı bu sonucu etkilemektedir. Hepsinde ortak hedef anı fotoğrafı çekebilmektir.

Bir de anı fotoğrafından para kazanmayı amaçlayan fotoğrafçılar ve stüdyolar vardır. Bunlar olabildiğince kaliteli, gelişmiş makineler, araç gereçler kullanır ve buldururlar. Teknolojinin bütün olanaklarından yararlanıp en kaliteli fotoğrafları çekerek daha fazla para kazanmayı hedeflerler. Çünkü gelişen teknoloji, beraberinde rekabeti de getirmektedir. Aynı zamanda teknolojinin gelişimiyle birlikte, özellikle ülkemizde 1980'lerden sonra anı fotoğrafçılığında da çok büyük değişiklikler olmuş, hem anlayış, hem de gereksinim olarak değişimler gerçekleşmiştir.

1.7. Amatör Fotoğrafçılık

“Profesyonel fotoğrafçı önce çeker, sonra düşünür. Amatör fotoğrafçı ise önce düşünür sonra çeker; ama pozunu kaçırmıştır.” (Bir sinema filminden)

Amatör fotoğrafçı genellikle çekimlerinden para kazanmayı hedeflemeyen fotoğrafçıdır. Onun içinde alet ve ekipmanlara fazla yatırım yapmaz. Hatta gelir düzeyi yüksek değilse film ve diğer malzemelerde de tasarrufa gider. Onun içindir ki amatör fotoğrafçı bu poz iyi çıkar mı? Çeksem mi, şöyle mi çeksem, duraksamalarında poz değişmiştir ve pozunu kaçırmıştır.

Aslında amatör fotoğrafçı, salt keyif için fotoğraf çeken kişidir. Basit ya da daha komplike bir makine kullanabilir. Çektiği fotoğraflar bir deniz, bir aile büyüğü veya bir özel gün olabilir. Amatör taraf asla teknik ve ekipmanlar vb. kaygı taşımadan sadece fotoğrafa duyduğu sevgiden hareketle çekim yapar. Amatör fotoğrafçıyı harekete geçiren, zamanda bir an yakalayıp sonsuza dek birilerinin görebileceği bir görüntü olarak tutabilmek duygusudur. Bir amatör için para hiçbir zaman birinci neden değildir.

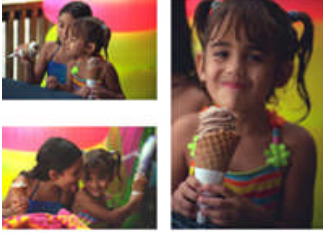

Dijital fotoğraf makinesi özellikle amatör fotoğrafçılık dünyasında ciddi bir değişimi beraberinde getirmiştir. Amatör fotoğrafçılığı iki sınıfta değerlendirebiliriz.

➤ **Aile içi ve çevresi çekimler**

(Anlık) Gündelik ve özel gün fotoğrafları, önemli aile olaylarını belgelemek vazgeçilmez bir tutkudur. Karşılaşılan olayları fotoğrafa kaydetmek zevklidir. Anlık olayların fotoğrafını çekme fırsatlarını kaçırmamak için, makinenin her zaman elinizin altında olması gerekir.

İyi fotoğraf çekmenin bazı ip uçlarını şöyle sıralamak mümkündür.

Fotoğraf:1.27 Farklı fotoğraf örnekleri

- Manzarada var olan ışık neyse, onu kullanmaya çalışın. İç mekanda, gerektiğinde flaş kullanın. Dış mekanda ise gölgede veya keskin gölgelere engel olmak için parlak güneş ışığında, dolgu flaşı özelliğini kullanabilirsiniz.
- Sade, fakat uygun bir arka plan kullanmak önemlidir. Ancak, fotoğrafı çekme fırsatını kaçırma riski varsa kusursuz arka planı arayarak vakit kaybetmemek gerekir.
- Olup biteni açıkça görebilecek kadar yakının, eğlenceyi engellemeyecek kadar uzak durun.(Bak: Fotoğraf.1.27)
- Hareketli anlar varsa, bol fotoğraf çekin. Arada iyilerini seçme şansınız artar.
- Fotoğraf makinesinin bakış açısını seçerken, insanların hareketlerine uyum sağlayın. Gerektiğinde makinenizi yan çevirip, açısını değiştirin. "An"ı yakalamak, tüm tavsiyelerden daha önemlidir.

Fotoğraf:1.27 Bebek fotoğrafı

İnsanların, diğer kişilerin fotoğraflarını çekmelerinin en yaygın nedeni, doğumlar, doğum günleri, mezuniyet törenleri, düğünler ve yıldönümleri, tatiller gibi önemli anların saklanmasıdır. Her yıl, çocuklarınızın tek tek veya tüm ailenin bir arada fotoğrafını çekerek, ailenizin tarihini belgelemek mümkün. Çekim yaparken şu önerileri dikkate almak faydalı olabilir.

Çocuk fotoğraflarında

- Çocuğun boyu ölçülürken
- Çocuk, okulun ilk gününde

Aile fotoğraflarında

- Aile, topluca evin önünde duruyor.
- O yılki seyahatin ilk durağına varıldığında

Yıllar içinde tutarlılık sağlamak için, her yıl aynı yeri aynı makine yüksekliğinde çekmekte yarar vardır.

- Fotoğrafını çektiğiniz kişilere, yüzlerinin görünmesini sağlayacak kadar yaklaşın.
- Sabırlı olmak gerekir ve fotoğraflanacak kişinin rahatlamasına yardım edilmeli. Daha güzel ve doğal fotoğraflar elde etmek mümkün.
- Çekime çıkmadan önce, fotoğraf makinenizin çalışıp çalışmadığı kontrol edilmeli. Taze pil takıp; ayrıca, bir takım yedek pil bulundurulmalı. Yedek film bulundurunuz (ya da dijital fotoğraf makinenizde yedek bellek kartı). Çekim anı geldiğinde makineniz, filmi takılmış ve çekime hazır olmalı.

Fotoğraf:1.28 Bebek Fotoğrafı

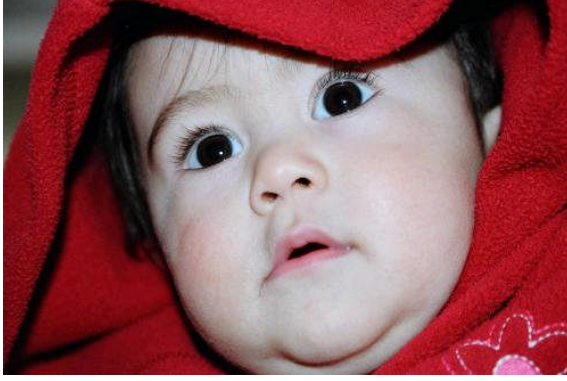

Fotoğraf:1.29 Bebek Fotoğrafı

İstedığınız ışığı elde etmek için günün hangi saatinin uygun olduğuna önceden karar vermelisiniz. Yanan mum ışığını çekebilmek için flaşınızı kapatmalısınız. Fotoğrafın bulanık olmaması için makinenizi bir zemine, masa üzerine koyarak ya da bir kapı çerçevesine dayayarak hareketsiz kalmasını sağlayın, ya da üçayak kullanın.

- İç veya dış mekanlarda, kapalı havalarda pencereden sızan ışık gibi, yumuşak ve dağılmış ışık kullanmak iyidir.
- Keskin ve ayrıntıları göstermeyen gölgeleri kontrol edebilirsiniz. Kişinin tamamını gösterin. Böylece, çevreyi de fotoğrafa katmış olursunuz.
- Yerleşik zoom'lu objektifiniz varsa çevreyi fotoğrafa daha fazla katmak için geniş açı ayarını kullanın.
- Makinenizi yüksek, düşük açıda veya göz hizasında tutarak fotoğrafınızı çekin.

Birçok insan, amatör bir şekilde bebeğinin gelişimini adım adım takip eder. İlk gülümsemesini, ilk banyosunu, ilk dişini, ilk adımını fotoğraflar. Bebekler inanılmayacak

Fotoğraf:1.30 Bebek Fotoğrafı

kadar çabuk değişir; geçmişe karışıp gitmeden bebeğinin her anını yakalamaya çalışır. Bebeğinin yaşamından bir günü fotoğraflar. Sabah uyandıığında gerinmesinden, akşam uyku vakti esnemesine kadar, çocuğunun tam bir gününü izler. Sonraki yıllarda keyifle anacakları bir dizi fotoğrafları olur.

Duyguları yakalayın

Unutulmaz fotoğraflar yaratan gülümsemeleri, göz yaşlarını, sürprizleri ve kucaklaşmaları yakalayın. Fotoğraf makineniz her an elinizin altında bulunsun; böylece anlık ifadeleri yakalayabilirsiniz. Bir sırtıma, bir esneme, bir ağlama yalnızca güzel gülücükleri değil, tüm duyguları yakalayın. Bebekler rahat ve özgürdür. Fotoğraflarınızda bunu yansıtın.

Yaklaşın

Vizörünüzü çekeceğiniz objeyle doldurun; çok daha etkileyici fotoğraflar yaratın. Önemli olanı vurgulayıp kalanı dışlamak için yaklaşın ya da fotoğraf makinenizin zoom'unu kullanın. Fotoğraf makinenizin en yakın odak mesafesini öğrenmek için kullanım kılavuzuna bakın.(bk. Fotoğraf.1.30)

Vizörünüzü çekeceğiniz objeyle doldurun; çok daha etkileyici fotoğraflar yaratın. Önemli olanı vurgulayıp, kalanı dışlamak için yaklaşın ya da fotoğraf makinenizin zoom'unu kullanın. Fotoğraf makinenizin en yakın odak mesafesini öğrenmek için kullanım kılavuzuna bakın.

Fotoğraf:1.31Anne ve çocuk

Farklı açılar deneyin

Fotoğraf çekmeye bebeğinizin göz seviyesinden başlayın. Bebeğin birisinin omzunda düzgün durmasını sağlayın. Birkaç afacanı koltuğa sıralaya da bilirsiniz. Ardından, farklı bir şey deneyin - örneğin (sağlam!) bir sandalye üzerine çıkın ve yatağındaki bebeğin fotoğrafını çekin.

Fotoğrafları göz seviyesinden çekin

Gerçek yaşamda olduğu gibi, fotoğraf çekerken kişinin gözünün içine bakmak arada bir bağ oluşturur. Bu durumda, yere oturup çocuğunuzun perspektifinden birkaç fotoğraf çekmeyi deneyin. Bu yolla ifadeler daha doğal, flaşla çektiğiniz fotoğrafların ışık dağılımı baştan aşağı daha dengeli ve arka plan da muhtemelen daha güzel görünecektir. Bu teknik ev hayvanlarında da işe yarar.(Bak: Fotoğraf.1.31)

Fotoğraf:1.32 Çocuk fotoğrafları

Habersiz fotoğraflar çekin

Fotoğrafını çektiğiniz kişiye objektife bakmasını söyleme dürtünüze yenik düşmeyin. Çeşitlilik önemlidir. Onların çalışırken, oynarken, bir yere yaslanmış sohbet ederken ya da dinlenirken habersiz fotoğraflarını çekin.

Fotoğrafa diğer insanları da katın.

Bebekle birlikte diğer insanları çekin; abla kardeşini beslerken, büyükbaba torunuyla dans ederken. İki bebeği birbiriyle tanıştırsın; o an aralarında oluşan bağ gözlerinde yakalayın. Bazı fotoğraflara çocuğunuzun arkadaşlarını katmayı unutmayın. Gelecek yıllarda bu fotoğraflar onlara mutlu zamanları ve güçlü bağları hatırlatacaktır. "Bak! Bu fotoğraf Funda kendi saçını kesmeye kalkıştığında çekildi!", "Sahi Ahmet şimdi ne yapıyor?", "Kim bilir neye gülüyorduk." (bk. Fotoğraf.1.32)

Odağı kilitleyin

Çoğu otomatik odaklı fotoğraf makinesi vizörün ortasındaki nesneye odaklanacağından, birçok kişinin olduğu fotoğraflar bulanık çıkabilir. İki kişinin fotoğrafını çekerken tam bir düş kırıklığı yaşayabilirsiniz. Arkadaki ağaç tam ortada olacağından çektiğiniz insanlar bulanık çıkabilir.

Sade bir arka plan kullanın

Tıka basa doldurulmamış bir arka plan dikkati fotoğrafı çekilen obje üzerinde toplar ve daha güzel sonuç verir. Fotoğrafını çektiğiniz objeyi sade ve dikkat çekmeyen bir arka plan üzerine yerleştirin. Bazen kendinizi (ve fotoğraf makinenizi) hafif sağa sola hareket ettirerek görüntüdeki gereksiz fazlalıklardan kurtulabilirsiniz.

Doğal ışık kullanın

Bulutlu, kapalı günlerin insan fotoğrafı için en iyi ışığı sağladığını öğrenmek size şaşırtıcı gelebilir. Parlak güneş gözlerin kısılmasına yol açar ve yüzde keskin gölgeler oluşturur. Kapalı günlerde ışık yumuşaktır ve yüzleri daha çekici gösterir. Kapalı mekanlarda, flaşı kapatıp pencereden gelen ışığı kullanarak fotoğrafını çektiğiniz objeye yumuşak, neredeyse ışıldayan bir görünüm kazandırabilirsiniz.

Fotoğrafını çektiğiniz kişiye doğrudan objektife değil omzunuza bakmasını söyleyin.

Kırmızı gözü engelleyin

Kırmızı göz, flaş, gözün arka kısmına vurup makinenin lensine geri yansıdığında oluşur. Odadaki tüm ışıkları yakmak da yardımcı olabilir. Makinenizin "kırmızı göz azaltma" fonksiyonu varsa bunu kullanın. Dijital fotoğraf makinelerinin tipik flaş mesafesi 1.8 - 3 metre arasında, video kameralarının ise 4.5 metreye kadardır. Flaş mesafesinin dışında kalan nesnelere ya çok karanlık ya da çok aydınlık çıkar. Makinenizin kullanım kılavuzunu inceleyin ve fotoğrafını çekeceğiniz nesnenin flaş mesafesinde olduğundan emin olun.

Sanatsal ve hobi çekimleri

Fotoğraf dernekleri; çok sayıda amatör fotoğrafçının, fotoğrafı ya da daha doğrusu, fotoğraf ile ilgili ön bilgileri öğrendiği yerlerdir kuşkusuz. Fotoğrafla beraber nelerin fotoğrafının çekileceğini / çekilemeyeceğini de öğrenirler. Öğrenirler derken, yani başkaları en çok ne fotoğrafı çekiyor ise onlar da o konulara yönelir. Usta olarak gördükleri kişiler nelerin fotoğrafını çekiyor ise, gösteri ve sergilerde en çok ne tür fotoğraflar görüyorlarsa, yarışmalarda en çok hangi tür fotoğraflar pirim yapıyor ise o tarz fotoğraflar çekilmeye çalışılır. Böylece, fotoğrafa yeni başlayanlarda, hiç konu sıkıntısı çekmeden kendilerinden önceki fotoğrafçıların çektiği, benzer konulara yönelir.

Fotoğraf:1.33 Doğa fotoğrafı

Zamanla iyi fotoğraf nedir?, Nasıl olur? gibi sorgulamalar yapıp belirli bir birikime ve düzeye erişince kendine ait konuları olur ve sitilini de geliştirir.

Amatör ile profesyonel fotoğrafçı arasındaki fark, para kazanma kaygısı dışında birde fotoğrafın kendi içindeki kuralları ve estetik değerlerinin vurgulanması kaygısı vardır. Profesyonel fotoğrafçı ne çekmesi gerektiği konusunda nettir ve onu yakalamayı hedefler. Amatör fotoğrafçının böylesi kaygıları yoktur, sadece güzel bir poz yakaladığında sevinir ve mutlu olur.

1.8. Anı Fotoğraf Örneklerinin İncelenmesi

Fotoğraf:1.34 Çeşitli Örnekler

Gölge eğer fotoğrafı böyle bir konumda çekmek zorunluysa o zaman cepheden dolgu ışığı veya arka ışığı mümkün olduğu kadar kaçan bir kadraj uygun olacaktır.

Fotoğraf:1.35 Çeşitli Örnekler

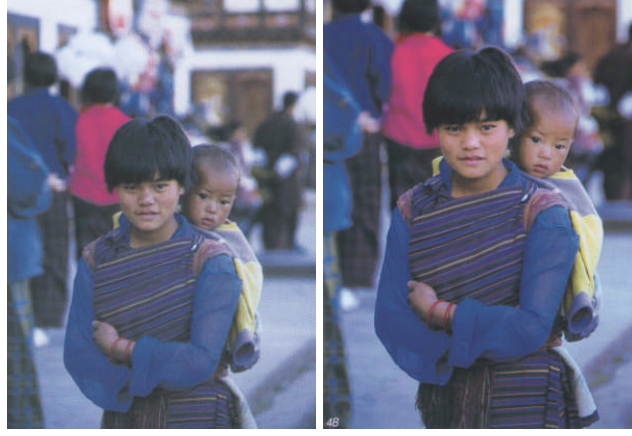
Fotoğraf:1.36 Çeşitli Örnekler

Gölge ışığında canlı renkler ilgi uyandırıyor. Alan derinliğinin olmayışı da ilgiyi yalnız birinci plan üzerine yoğunlaştırıyor.

Fotoğraf:1.37 Çeşitli Örnekler

Çok eskilerde odaya sızan ışık ortamında çekilmiş. Işığın geldiği yönde alında parlama oluşmuştur.

Fotoğraf:1.38 Çeşitli Örnek fotoğraflar

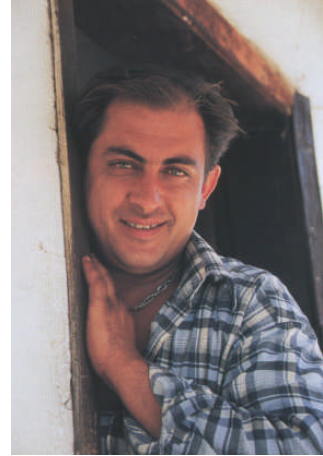
Her türlü çekimde de geçerli kurallardan biri; fondaki karışıklık alacalı görünüş ilgi merkezinin belirginliğini zedeler hele fotoğrafın arkasındaki bu kargaşa, fotoğrafın ana ışık ortamından daha parlaksa fotoğrafın başarısını zedeler O halde burada kadrajı daraltmak ve konuyu ilgi odağına çekmek gerekir.

Fotoğraf:1.39 Çeşitli Örnekler

Bu durumda bir yansıtıcı veya bir dolgu flaşı kullanılabilir. Fakat dik ışıktan başka bir kaçış yöntemi, modeli veya objeyi yakınındaki gölgeye alıp yerden yansıyan ışıktan yararlanarak çekim yapmaktır.

Tepeden gelen dik ışık, göz çukurlarına ve burun altına düşen koyu gölgeler, istenmeyen bir durum oluşturarak fotoğrafta olumsuz etkiler yaratır.

Fotoğraf:1.40 Çeşitli Örnekler

Fotoğraf:1.41 Gelin ve damat

Tepedeki güneşin yüzde oluşturabileceği sert gölgeler destekleyici bir flaş yardımıyla giderilmiştir.

Açık hava aydınlıktır hem de insanlar daha rahat ve doğaldır.

Pastanın süsleri gibi küçük ayrıntılar mutlu bir çift için çok anlamlı ve duygusal değer taşıyor olabilirler. Düğün resimlerinin gelecek için saklanan anılar olduğunu aklınızdan çıkarmayın.

UYGULAMA FAALİYETİ

Amı Fotoğrafı Çekimi Öncesi Koşulları Hazırlamak

1. Işık ortamını oluşturunuz.
 - Gereksinim duyduğunuz aydınlatmayı sağlamaya dikkat ediniz.
 - Yapay ışık kullanırken kaç ışık ve ne güçte olacağına karar veriniz.
 - Gölge ve gölge çatışmasını yaratacak önlemleri alınız.
 - Fotoğraf makinesi ve ekipmanları hazırlayınız.
2. Çekim ortamını inceleyiniz.
 - Çekim ortamında gerekli düzenlemeleri yapınız.
 - Kompozisyon hazırlayınız.
 - Fotoğrafta temel ilgi noktasını seçiniz.
 - Bakış açınızı ayarlayınız.
 - Objeyi merkezin dışına alınız.
 - Üçte bir kuralını uygulayınız.
 - Ufuk çizgisine dikkat ediniz.
 - Ana hat kullanınız.
 - Dikkati dağıtan arka planlardan kaçınınız.
 - Fotoğrafını çekeceğiniz kişilerle iletişim kurunuz.
 - Dekor ya da mekanı seçiniz. Yatay veya dikey formatta çekim yapacağınıza karar veriniz.
 - Objenin vizöre yerleştirilmesine dikkat ediniz.
 - Arka plana dikkat ediniz.

Çekim ortamında TİTİZ ve DÜZENLİ olmaya dikkat ediniz.

- Bakış açınızı ayarlayınız.
- Göz seviyesinden çekim yapmaya çalışınız.
- Yüksek veya düşük açılar deneyiniz.
- Makro çekim yapıp yapmayacağınıza karar veriniz.
- Çekim için uygun ışık ve temiz bir fonun varlığından emin olunuz.
- Işık ortamı yeterli değilse yüksek asalı film tercih ediniz.
- Tepe ışığı kullanıp kullanmamaya karar veriniz.
- Işığın yönünü inceleyiniz.
- Flaş kullanıp kullanmayacağınızı ışık ortamına göre karar veriniz.

Çekimini yapacağınız kişilere karşı güler yüzlü olun.

3. Şartlara uygun malzeme seçiniz.
 - Hangi objektifi kullanmak gerektiğine karar veriniz.
 - Filmlerin özelliklerin gözden geçiriniz
 - Hangi özellikte filmi kullanacağınıza karar veriniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet sonunda kazandıklarınızı aşağıdaki soruları cevaplandırarak ölçünüz.

ÖLÇME SORULARI

Öğrenme faaliyetleri kapsamında; iki tip test sorusu vardır. Doğru-yanlış ve doldurulmalı cümleler. Her cümleyi dikkatle okuyunuz. İfadede belirtilen fikir doğru ise cevap kağıdınız da ilgili maddenin önüne (D), yanlış ise (Y) harfini yazınız. Ayrıca aşağıdaki cümlelerde bazı önemli sözcüklerin arası **boş** bırakılmıştır. Boş yerleri **doğru** sözcüklerle doldurunuz.)

1. () İyi bir aydınlatmayı sağlamak için pahalı lambalar gerekir.
2. () Klasik aydınlatma, özellikle klasik resim kültürü olanları tercih eder.
3. () Genellikle iyi bir aydınlatma şekli cephe ışığının ön-yukarıdan konuya yöneltilmesidir.
4. () Çocuk fotoğraflarında gölgelerin sert olması gerekir.
5. () Pencereden gelen ışığın şiddeti fazla olursa cephe ışığı kendi hüviyetini kaybeder.
6. () Her zaman modeli tam ortaya yerleştirmek gerekir.
7. () Anı fotoğrafı, yaşanmış olayları belleğin saklayabilme riskine girmeden ve yaşanmış anların başkalarıyla paylaşabilme olanağına sahip olabilme amacını taşır.
8. () Geleneksel tarzda çalışan fotoğrafçılardan olağan üstü kişisel ve çabuk bir bakışla işin üstesinden gelmesi beklenir. Bu tarz fotoğrafçılar kuralcı değildir, fotojurnalistler kadar özgür davranmazlar.
9. () Anı fotoğrafçılığı her bölgede aynıdır.
10. () Teknolojinin gelişmesi özellikle amatör fotoğrafçılar açısından çok etkili olmuştur.

Aşağıda verilen cümlelerin boşluklarına uygun kelimeleri yazarak cümleyi tamamlayınız.

11. anımsamak istediğimiz özel günleri kalıcı kılmak, anları hatırlamak kastıyla çekilen yada çektirilen fotoğraflardır.
12. Bol bol efekt ışığı kullanılarak yapılan aydınlatmaya, aydınlatma denir.
13. İsteddiğiniz..... elde etmek için günün hangi saatinin uygun olduğuna karar verin.
14. çekimler bir yakınlık duygusu yaratır; dikkati doğrudan obje üzerine çeker.
15. Kısa tele dediğimiz 105 mm ve buna yakın odak uzaklığına sahip objektifler çekimlerinde idealdir.
16. Tepe ışığının etkisini kırmak için, yüze düşen sert gölgeler ile yumuşatılır.
17. Objektif seçerken uygun bir konuşma mesafesi kadar pay sağlayan kısa , en rahat ifadelerin oluşmasında yardımcı olur.
18. ışığa duyarlı bir emülsiyonla kaplanmış bir jelatin şerididir.
19. tarz; genel bir fotoğrafçılık bakışını ve geleneksel tarzın tam tersini, anları ve olayları fotoğraflama temeline dayanır.
20. Profesyonel fotoğraf stüdyoları sistemine göre çalışır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Ve doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevapladığınız sorularla ilgili öğrenme faaliyetlerini tekrarlayınız.

UYGULAMALI TEST

Aşağıda listelenen davranışları, davranışlarınızın her birinde uyguladıysanız EVET, uygulayamadıysanız HAYIR kutucuklarını işaretleyiniz.

UYGULAMA FAALİYETİ: Anı fotoğrafı çekimi öncesi hazırlık yapmak	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI:	
AÇIKLAMA: Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız becerileri EVET ve HAYIR kutucuklarına (X) işareti koyarak kontrol ediniz.		
GÖZLENECEK DAVRANIŞLAR	EVET	HAYIR
1) Işık ve aydınlatma şartlarını sağladınız mı?		
2) Işık ve aydınlatma tekniklerini uyguladınız mı?		
3) Ortamını incelediniz mi?		
4) Koşullara uygun malzeme seçtiniz mi?		
5) Fotoğraf makinesi ve ekipmanları hazırladınız mı?		
6) Anı fotoğrafı çeken stüdyoları incelediniz mi?		
7) Amatör fotoğrafçılık konusunda bilgilendiniz mi?		
8) Anı fotoğraf örneklerini incelediniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Uygulama faaliyetinde kazandığınız davranışlarda işaretlediğiniz “EVET” ler kazandığınız becerileri ortaya koyuyor. “HAYIR” larınız için ilgili faaliyetleri tekrarlayınız.

Cevaplarınızın hepsi “EVET” ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında, çekim tekniklerini öğrenip, anı fotoğrafının çekimini doğru ve eksiksiz yapabileceksiniz

ARAŞTIRMA

- Değişik anı fotoğraf örnekleri toplayarak inceleyiniz, koşullara uygun çekim ve isteğe uygun çekim sınıflaması yaparak kalite, ortam, ışık vb. özelliklerini rapor halinde sınıfa sunum yapınız.

2. ANI FOTOĞRAFI ÇEKİMİ

2.1. Çekim Teknikleri

2.1.1. Koşullara Uygun Çekim

Anı fotoğraflarının bir kısmı (düğün, nişan ve hatta askerlik hatırası gibi) hem koşullara uygun çekim hem de isteğe bağlı çekim sınıfına girebilir. Koşullara uygun çekim, genellikle koşullarını belirleyemediğimiz (ışık ortamı ve duruş gibi) durumlarda gerçekleşir. Bu durumda ne türde koşullarla karşılaşacağımızı bilmediğimiz için her türlü koşullara hazır olup gerekebilecek araç ve gereçler hazır bulundurulmalıdır. Toplumumuz da yaygın olarak ünlü kişilerle fotoğraf çektirmek caziptir. Bu ünlülerle ne zaman nerde karşılaşılıp, bir arada bulunulacağı önceden bilinemediğinden o anda birlikte fotoğraf çektirmek istenilir ve çoğu zamanda birlikte fotoğraf çekilir. Bu sanatçı, parti lideri veya devlet yöneticileri olabilir. Aynı şekilde okul bahçelerinde, sokakta, piknikte vb. ortamlarda daha çok amatörce anı fotoğrafları çekilmektedir.

Fotoğraf:2.1 Atatürk fotoğrafı

Fotoğraf:2.2 Çeşitli Örnekler

Her zaman anı fotoğrafı çekimlerinde o anki koşullarla sınırlı kalmayıp bulunulan

mekanın dekor ve ışıklandırılmasına da etkide bulunur. Eğer çekimler, anlık ve hareketli bir süreç izlemiyorsa doğal ortamda düzenlemeler yapılabilir.

İnsanları yaptıkları işin başında, doğal ortamında, görüntülediğimizde, (iş adamını masası başında, oyun oynayan bir çocuğu oyuncaklarıyla), bu tür uygulamalar hem anlatımı güçlendirecektir hem de sizi mekana uygun ışıklandırma yapmak zorunda bırakacağı için teknik çözümlene pratiğinizi geliştirecektir. Işık, fotoğrafını çektiğiniz insanın görüntüsünü büyük oranda değiştirir.

Yalnızca ışığı değiştirerek, coşkulu bir insanı, canı sıkkın bir insana dönüştürebilirsiniz. Aynı şekilde canı sıkkın bir insanı değişik bir ışık ve açı tercihiyle o görünümünden sıyrıp daha farklı gösterebiliriz.

Işığın sertliğinin etkileri kısaca şu türde gerçekleşebilir.

- Parlak gün ışığı
 - Yüzü gizleyen koyu ve keskin hatlı gölgeler oluşturabilir.
 - Kırışıklıkları ve lekeleri ön plana çıkarabilir.
 - İstenmeyen göz kısımlarına (kısılmasına) yol açabilir.

Kapalı bir gökyüzü (Karanlık ortamlı durumlar hariç) ya da kuzeye bakan pencerelerden (ya da güneş ışığını doğrudan almayan herhangi bir pencereden) sızan ışık yumuşaktır. Bu ortamda ışık kaynağından direkt ışık alınmaz ışık ortama aynı güçte yayılmıştır.

Çoğu zaman en güzel fotoğraflar bu ortamlarda çekilir. Bu ışığın etkileri kısaca şöyle gerçekleşir,

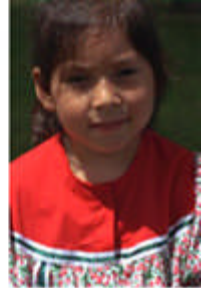
- Yüzü gizlemez, yumuşak gölgeler oluşur.
- Kırışıklıkları ve lekeleri etkisi azalır.
- Cildimizin gizli olan tonları ve renklerini ortaya çıkarır.
- Fotoğrafı çekilen insanın gözlerini daha iyi açmasına olanak tanır.

- Işığın yönü

Özellikle doğrudan gelen güneş ışığı, insanların görünümünü değiştirir. En doğru yön, yaratmaya çalıştığımız etkiye bağlıdır.

Fotoğraf:2.3 Çeşitli Örnekler

Fotoğraf:2.4 Çeşitli Örnekler

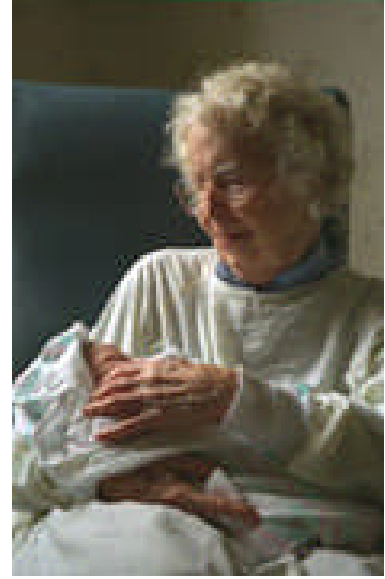
Fotoğraf:2.5 Çeşitli Örnekler

➤ İç mekan ışıklandırması

İç mekanlar da ışık, çoğunlukla az olduğundan, fotoğraf çekmek zordur. Doğal ışık, çoğu suni ışıktan çok daha parlak olduğundan, kapalı mekanlar da insan fotoğrafı çekerken, kuzeye yönü pencereden (ya da güneş ışığını doğrudan almayan pencereden) ışığı almak, fotoğraflarınızda genellikle en iyi sonucu verir.

➤ Pencere ışığı

Pencere ışığı yumuşak ve doğrudan gelmiyor ise insan fotoğrafları çekmek için uygundur. Yüzün pencereye dönük olmayan kısmı çok karanlık ise çekeceğiniz kişinin yerini ya da kendi yerinizi değiştirerek yüzün daha fazla kısmının ışık almasını sağlayın. Loş pencere ışığı, obtüratörün daha düşük hızla kapanır, fotoğraf makinenizi oynatmamaya daha fazla dikkat edin ya da üçayak kullanın. (bk: Fotoğraf.2.6)

Fotoğraf:2.6 Çeşitli Örnekler

➤ Yapay ışıklar

Masa, tavan lambaları, insan fotoğrafı için genellikle uygun ışık yaratmaz. Bunları kullanmaktan kaçınmak gerekir. Flaş ya da pencere ışığını tercih etmek daha uygundur. Zorunlu kalırsanız makinenizi oynatmamaya daha fazla dikkat edin ya da üçayak kullanın.

Fotoğraf:2.7. Çeşitli Örnekler

➤ Flaş

Kendinden flaşlı bir makine, kapalı mekanda insan fotoğrafı çekmeye uygundur; ancak, portreye uygun değildir. Portre çekimi için, pencere ışığı kullanmak daha sağlıklıdır. İnsanların kapalı mekanda fotoğraflarını çekerken, aşağıdaki ipuçlarına dikkat edilmesinde fayda vardır:

- Çekimini yaptığımız insanı, makinenizin flaş etki mesafesi içinde tutun (Makinenizin kullanım kılavuzuna inceleyin). Grubun fotoğrafını çekerken gruptaki herkesin flaştan aynı uzaklıkta olmasına dikkat edilmelidir.
- Kırmızı gözü engellemek için odanın tüm ışıkları yakılmalıdır. Kırmızı göz oluşumu; flaşın, gözün arka kısmına vurup makinenin lensine geri

yansıdığında olur. Harici parlaklık, çektiğiniz kişinin göz bebeklerini küçültür ve daha az ışık almasına yardımcı olur.

- Flaşı yansıtabilecek parlak nesnelere dikkat edin (Ayna, pencere ya da gözlük gibi). Flaşın istenmeyen yansımalarından kaçınmak için, parlak yüzeylere belirli bir açıdan bakacak türde pozisyon alın. Gözlüklü insanları çekerken, başlarını hafifçe yana çevirmelerini ya da arkaya yatırmalarını sağlayabilirsiniz.

2.1.2. İsteğe, Talebe Uygun Çekim

Anı fotoğrafı çekimlerinde en önemli unsurlardan birisi, koşulları çekim yapan kişinin belirleyebilmesidir. Fotoğraf çekerken denetimin fotoğrafçıda olması çok önemlidir, fotoğrafların kalitesinin ne kadar arttığı görülecektir.

Yalnızca bir fotoğrafçı gibi değil bir film yönetmeni gibi hareket edip her şeyi kontrolde tutmak gerekir. Yer seçimi, aksesuar, organizasyonu yönetmen yapar: "Herkes arka bahçeye çıksın." "Kızlar, saçınızı düzeltin." "Şimdi biraz daha yaklaş ve kameraya doğru eğil." gibi. Fotoğraf çekerken çoğu zaman bu kadar müdahaleci olunmamalı ancak işi oluruna da bırakmamak gerekir.

Fotoğraf:2.8 Çeşitli Örnekler

Bilindiği gibi ışık olmadan fotoğrafta olmaz. Işığın bulunması kadar niteliği de önemlidir. Işığın gücü, geliş yönü fotoğrafı en çok etkileyen unsurdur. Fotoğrafı çekilecek kişi ya da kişilerin duruşu, mimikleri, mekanın ışıklandırılması gibi koşulları belirlemek ve karar veren konumda olmak fotoğrafın kalitesini belirleyecektir. Ortamdaki araç gereçler amacına yönelik hazırlandığı için çekim daha rahat ve kaliteli gerçekleşecektir.

Modelin yüzündeki herhangi bir kusurun gizlenmesi için çeşitli yöntemler denenebilir. Bunlardan biri, kusurun bulunduğu tarafı görmeyecek olan çapraz bir bakış ya da profilden bakıştır. Cepheden bakılarak; fakat yanal bir aydınlatmayla kusurun gölgede bırakılması da sıklıkla uygulanır.

Bir başka yaklaşım ise, modelin ellerini kullanarak kusur gizlenebilir. Tek el kusurun üzerine konabileceği gibi, simetrik bir etki yaratmak üzere iki el birden de kullanmak mümkündür.

Gözlük kullananların fotoğraflanmasındaysa en çok dikkat edilmesi gereken şey yansımaları kontrol etmektir. Yansımanın oluşumu kaçınılmazdır. Ancak ne ölçüde rahatsız edici olduğu önemlidir. En azından fotoğrafı çekenin kendi görüntüsünün yansımaması önemlidir. Başın yönü, ışık kaynaklarının yeri değiştirilerek yansımalar en aza indirgenebilir, hatta bazen tamamen kaldırılabilir. Yansımaları engellemek için polarize filtre kullanmak uygulanabilir nitelik taşımaz. Polarize filtre hem iki stopluk ışık kaybı yaratır, hem de

kontrastı çok artırır. Oysa, anı ve portre fotoğraflarında yüksek kontrast pek istenmez. Yine de, ortam ışığı elveriyorsa ve sert etkiler elde edilmek istenilirse bu filtreyi kullanabilirsiniz.

Gözlük camındaki yansımalarından kurtulmak için camların çıkarılması da bir çözümdür. Ancak camlar çıkınca gözlük formunu koruyorsa mümkündür.

Omuzlar ve göğsü de içeren kompozisyonların, “baş” fotoğrafına göre iki farklılığı vardır. Birincisi, modelin giysisinin de anlatımda etkisinin yer almasıdır. İkincisi, beden dilinin de devrede olmasıdır. Modelin giysisinin renk, desen vb. bakımından karmaşık olması ve çok fazla takı kullanılması, ilginin yüzden uzaklaşmasını sağlayacaktır.

Çekimi yapılan kişi ya da kişilerin saç modeli ve makyajı da çok önem taşır. Yüzdeki parlamaları azaltmak için pudra, mat fondöten gibi malzemelerle yüz kusurlarını gizleyecek bir saç modeli gibi uygulamalar sonucu olumlu etkiler.

İnsanların sabit oturmaktaansa öne, arkaya, yana eğilerek oturmalarını sağlamak; anlatıma hareket kazandıracaktır. Modelin elleri ve kollarını kullanıp, grafik çizgiler oluşturup, en iyi kompozisyonu oluşturacak biçimi düşünmeliyiz. Ayakta, yaslanarak, yatarak ya da çömelerek poz verdirebiliriz. Bu uygulamalar çok ilginç ve kaliteli sonuçlara ulaştırır.

UYGULAMA FAALİYETİ

ŞARTLARA UYGUN ANI FOTOĞRAFI ÇEKMEK

1. Fotoğraf makinesi ve ekipmanları hazırlayınız.
 - Fotoğraf makinenizi alınız.
 - Üç ayağınızı alınız.
 - Yardımcı ekipmanları alınız.
 - Objektiflerinizi alınız.
 - Flaşınızı alınız.
2. Malzemelerinizi hazırlayınız.
 - Şartlara uygun malzeme seçiniz.
 - Hangi objektifi kullanmak gerektiğine karar veriniz.
 - Filmlerin özelliklerin gözden geçiriniz.
 - Hangi özellikte filmi kullanacağınıza karar veriniz.
3. Fotoğraf çekim kurallarına dikkat ediniz.
 - Işığın yönünü inceleyiniz.
 - Çekim için uygun ışık olduğundan emin olunuz.
 - Flaş kullanıp kullanmayacağınıza tepe ışığının konumuna göre karar veriniz.
 - Işık ortamı yeterli değilse yüksek asalı film tercih ediniz.
 - Tepe ışığına dikkat ediniz.

Çekim ortamında TİTİZ ve DÜZENLİ olmaya dikkat ediniz.

- Çekim ortamında gerekli incelemeleri yapınız.
- Kompozisyona dikkat ediniz.
- Fotoğrafta temel ilgi noktasını seçiniz.
- Bakış açınızı ayarlayınız.
- Objeyi merkezin dışına alınız.
- Üçte bir kuralını uygulayınız.
- Ufuk çizgisine dikkat ediniz.

Çekimini yapacağınız kişilere karşı güler yüzlü olunuz.

- Ana hat kullanınız.
- Dikkati dağıtan arka planlardan kaçınınız.
- Fotoğrafını çekeceğiniz kişilerle iletişim kurunuz.
- Mekanı seçiniz. Yatay veya dikey formatta çekim yapacağınıza karar veriniz.
- Objenin vizöre yerleştirilmesine dikkat ediniz..
- Arka plana dikkat ediniz.
- Bakış açınızı ayarlayınız
- Göz seviyesinden çekim yapmaya çalışınız.
- Makro çekim yapıp yapmayacağınıza karar veriniz.
- Yüksek veya düşük açılarını deneyiniz.

UYGULAMA FAALİYETİ

İSTEĞE – TALEBE UYGUN ANI FOTOĞRAFI ÇEKMEK

1. Işık ortamını oluşturunuz.
 - Gereksinim duyduğunuz aydınlatmayı sağlamaya dikkat ediniz.
 - Yapay ışık kullanırken kaç ışık ve ne güçte olacağına karar veriniz.
 - Gölge ve gölge çatışmasını yaratacak önlemleri alınız.
 - Fotoğraf makinesi ve ekipmanları hazırlayınız.
2. Çekim ortamını inceleyiniz.
 - Çekim ortamında gerekli düzenlemeleri yapınız.
 - Kompozisyon hazırlayınız.
 - Fotoğrafta temel ilgi noktasını seçiniz.
 - Bakış açınızı ayarlayınız.
 - Objeyi merkezin dışına alınız.
 - Ufuk çizgisine dikkat ediniz.
 - Ana hat kullanınız
 - Dikkati dağıtan arka planlardan kaçınınız.
 - Fotoğrafını çekeceğiniz kişilerle iletişim kurunuz.
 - Dekor ya da mekanı seçiniz.
 - Yatay veya dikey formatta çekim yapacağınıza karar veriniz.
 - Objeyi vizöre yerleştirilmesine dikkat ediniz.
 - Arka plana dikkat ediniz.

Çekim ortamında TİTİZ ve DÜZENLİ olmaya dikkat ediniz.

- Bakış açınızı ayarlayınız
- Göz seviyesinden çekim yapmaya çalışınız.
- Yüksek veya düşük açıları deneyiniz.
- Makro çekim yapıp yapmayacağınıza karar veriniz.
- Çekim için uygun ışık ve temiz bir fonun varlığından emin olunuz.
- Işık ortamı yeterli değilse yüksek asalı film tercih ediniz.
- Tepe ışığı kullanıp kullanmamaya karar veriniz.
- Işığın yönünü inceleyiniz.
- Flaş kullanıp kullanmayacağınıza ışık ortamına göre karar veriniz.

Çekimini yapacağınız kişilere karşı güler yüzlü olun.

3. Şartlara uygun malzeme seçiniz.
 - Hangi objektifi kullanmak gerektiğine karar veriniz.
 - Filmlerin özelliklerin gözden geçiriniz.
 - Hangi özellikte filmi kullanacağınıza karar veriniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet sonunda kazandıklarınızı aşağıdaki soruları cevaplandırarak ölçünüz.

ÖLÇME SORULARI

Öğrenme faaliyetleri kapsamında; iki tip test sorusu vardır. Doğru-yanlış ve doldurulmalı cümleler. Her cümleyi dikkatle okuyunuz. İfadede belirtilen fikir doğru ise cevap kağıdınız da ilgili maddenin önüne (D), yanlış ise (Y) harfini yazınız. Ayrıca aşağıdaki cümlelerde bazı önemli sözcüklerin arası boş bırakılmıştır. Boş yerleri doğru sözcüklerle doldurunuz.

1. () Koşullara uygun çekimlerde koşulları önceden bildiğimiz için araç-gereçleri önceden hazırlamamız gerekmez.
2. () Her zaman, anı fotoğrafları çekiminde o anki koşullarla sınırlı kalmayıp bulunan mekanın dekor ve ışıklandırılmasına da etkide bulunulur.
3. () Tavan lambaları, insan fotoğrafı için genellikle uygun ışık yaratır.
4. () Kırmızı gözü engellemek için odanın tüm ışıklarını yakmak gerekir.
5. () İsteğe talebe uygun çekimde en önemli unsur koşulları çekim yapan kişinin belirlemesidir.
6. () İsteğe talebe uygun çekimde kesinlikle modele müdahale edilmemelidir.
7. Kapalı bir gökyüzünden ya da güneş ışığını doğrudan almayan bir pencereden sızan ışık yumuşaktır.
8. () Gözlük kullanan kişilerin çekimini yaparken parlamayı hiçbir şekilde engelleyemeyiz, parlama doğaldır.
9. Genellikle koşullarını belirleyemediğimiz (ışık ortamı ve duruş) çekimlere çekim denir.
10. serttir, yüzü gizleyen koyu ve keskin hatlı gölgeler oluşturur. İstenmeyen göz kısımlarına yol açar.
11. İç mekanlarda ışık, çoğunlukla az olduğundan, fotoğraf çekmek
12. Loş pencere ışığı, obtüratörün daha düşük hızla kapanmasına yol açacağından

13. flaş gözün arka kısmına vurup makinenin lensine geri yansıdığında oluşur.
14. Gözlük kullananların fotoğraflanmasında en çok dikkat edilmesi gereken şey kontrolüdür.
15. Fotoğrafi çekilecek kişi ya da kişilerin duruşu, mimikleri, mekanın ışıklandırılması gibi ve karar veren konumda olmak fotoğrafın kalitesini belirleyecektir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Ve doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevapladığınız sorularla ilgili öğrenme faaliyetlerini tekrarlayınız.

UYGULAMALI TEST

Aşağıda listelenen davranışları, davranışlarınızın her birinde uyguladıysanız EVET, uygulayamadıysanız HAYIR kutucuklarını işaretleyiniz.

UYGULAMA FAALİYETİ: Koşullara uygun anı fotoğrafı çekmek	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI:	
AÇIKLAMA: Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız becerileri EVET ve HAYIR kutucuklarına (X) işareti koyarak kontrol ediniz.		
GÖZLENECEK DAVRANIŞLAR	EVET	HAYIR
1. Fotoğraf makinesi ve ekipmanları hazırladınız mı?		
2. Şartlara uygun malzeme seçtiniz mi?		
3. Ortamı incelediniz mi?		
4. Hangi objektifi kullanmak gerektiğine karar verdiniz mi?		
5. Hangi özellikte filmi kullanacağınıza karar verdiniz mi?		
6. Tepe ışığına dikkat ettiniz mi?		
7. Kompozisyon kurallarına dikkat ettiniz mi?		
8. Mekanı seçerken arka plana dikkat ettiniz mi?		
9. Göz seviyesinde çekim yapmaya dikkat ettiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Uygulama faaliyetinde kazandığınız davranışlarda işaretlediğiniz “EVET” ler kazandığınız becerileri ortaya koyuyor. “HAYIR” larınız için ilgili faaliyetleri tekrarlayınız.

Cevaplarınızın hepsi “EVET” ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

UYGULAMALI TEST

Aşağıda listelenen davranışları, davranışlarınızın her birinde uyguladıysanız EVET, uygulayamadıysanız HAYIR kutucuklarını işaretleyiniz.

UYGULAMA FAALİYETİ: İsteğe – talebe uygun çekim yapma	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI:	
AÇIKLAMA: Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız becerileri EVET ve HAYIR kutucuklarına (X) işareti koyarak kontrol ediniz.		
GÖZLENECEK DAVRANIŞLAR	EVET	HAYIR
1. Işık ve aydınlatma şartlarını sağladınız mı?		
2. Işık ve aydınlatma tekniklerini uyguladınız mı?		
3. Ortamı incelediniz mi?		
4. Şartlara uygun malzeme seçtiniz mi?		
5. Fotoğraf makinesi ve ekipmanları hazırladınız mı?		
6. Temel ilgi noktasını belirlediniz mi?		
7. Çekim için uygun ışık ve temiz bir fonun varlığından emin oldunuz mu?		
8. Işığın yönünü belirlediniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Uygulama faaliyetinde kazandığınız davranışlarda işaretlediğiniz “EVET” ler kazandığınız becerileri ortaya koyuyor. “HAYIR” larınız için ilgili faaliyetleri tekrarlayınız.

Cevaplarınızın hepsi “EVET” ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında, müşteri talebi doğrultusunda basılıp arşivlenme yöntemlerini doğru ve eksiksiz yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Fotoğraf stüdyolarını gezerek arşivleme yöntemlerini araştırıp, rapor halinde sınıfa sunum yapınız.

3. FOTOĞRAFLARIN BASILMASI VE ARŞİVLENMESİ

3.1. Fotoğrafların Müşteri Talebi Doğrultusunda Basılması

Fotoğrafların baskı işlemi yapılırken, stüdyoda, aile içi amatör çekimleri yada sanatsal - hobi çekimleri temel olarak müşterinin isteği doğrultusunda basılır. Boyutunu ve sayısını müşteri belirler. İstenildiğinde, dijital çekim de yapılarak, arkaya fonlar eklenebilir. Ayrıca, efektli fotoğraflar da hazırlanabilir. Daha sonra, çekilen fotoğraflar, örnekler halinde, müşterinin beğenisine sunulur. Seçilen fotoğraflar, istenilen boyutta basılarak bir albüm haline getirilir.

3.2. Fotoğrafların Arşivlenmesi

Klasik Arşiv

Çekilen fotoğrafların negatifleri; negatif poşetinde uzun süre saklanabilir. Bu negatif poşetleri, negatiflerin içine konabileceği tek tarafı açık üç tarafı kapalı şeffaf poşetlerdir. Bu poşetlere yerleştirilen negatifler tarihe veya konusuna göre dosyalanır. Gerektiğinde dosyalardan bulunup yeni baskı yapılır. Toz ve ışıktan korunduğu sürece uzun süre negatiflerden baskı alınabilir.

Fotoğraf:2.8 Çeşitli Örnekler

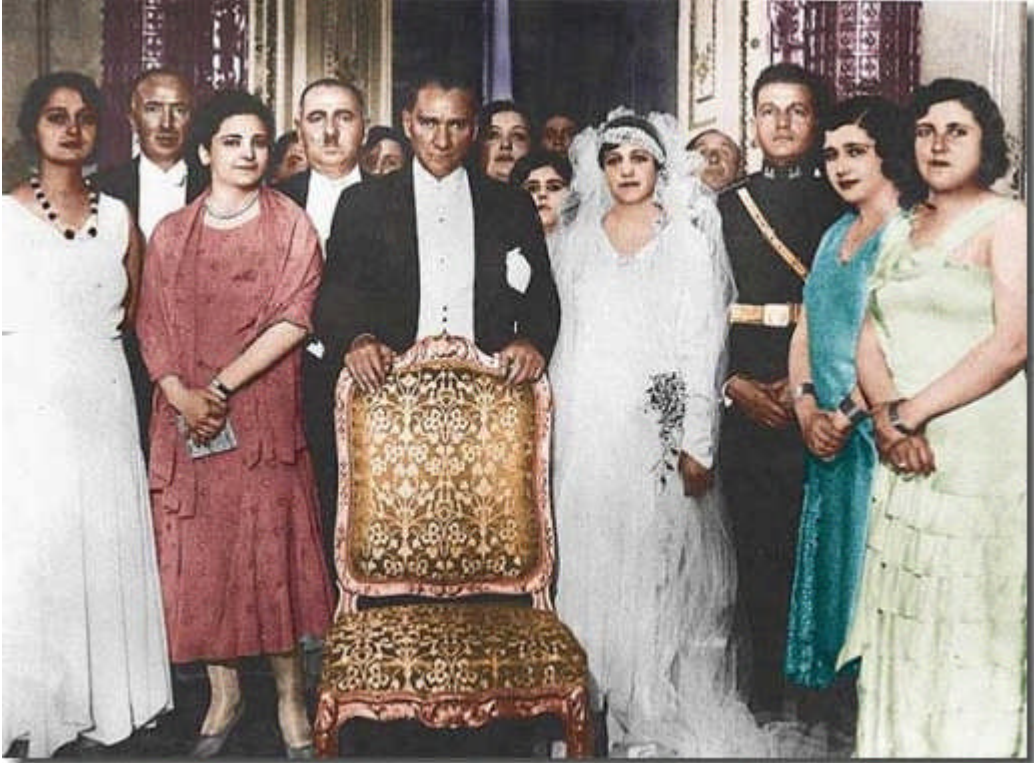
Dijital Arşiv

Dijital arşivlemede iki tür arşivleme yöntemi vardır.

Manuel Yöntemle Arşivleme: Bu yöntemle dijital ortamda çekilen fotoğraflar bilgisayar ortamında CD'lere yazılarak arşivleme yapılır. Yine tarih veya konuya göre arşiv düzenlemesi yapılır.

Veritabanlı Arşivleme: Dijital ortamda çekilen fotoğraflar bilgisayarın Harddisk'inde saklanır. Fotoğraf arşivleme programlarından isteğe uygun program kullanılır. Her fotoğrafa belli anahtar kelime girilip kayıt edilir. İstenilen fotoğraf için anahtar kelime yazılarak o konuyla ilgili bütün fotoğraflara ulaşılır.

Dijital ortamda arşivleme yaparken JPEG formatında kayıt yapmamaya özen göstermemiz gerekiyor. JPEG format fotoğraf kalitesini düşürür.

Fotoğraf 3.2. Mustafa Kemal Atatürk'ün düğün fotoğrafı

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet sonunda kazandıklarınızı aşağıdaki soruları cevaplandırarak ölçünüz.

ÖLÇME SORULARI

Öğrenme faaliyetleri kapsamında; doğru ya da yanlış cümleler vardır. Her cümleyi dikkatle okuyunuz. İfadede belirtilen fikir doğru ise, cevap kağıdınızda ilgili maddenin önüne (D), yanlış ise (Y) harfini yazınız. Ayrıca aşağıdaki cümlelerde bazı önemli sözcüklerin arası boş bırakılmıştır. Boş yerleri doğru sözcüklerle doldurunuz.

- 1) () Filmin bozulmaması için negatif poşetleri içine negatif konulup sıkıca yapıştırılır.
- 2) () Fotoğraflar müşterinin isteği doğrultusunda basılır.
- 3) () Boyutunu ve sayısını müşteri belirler.
- 4) () Negatifler saklanırken tarih önemli değildir.
- 5) () Dijital arşivleme manuel ve veritabanlı olmak üzere iki türdür.
- 6) () Veritabanlı arşivlemede CD' lerde saklamak çok önemlidir.
- 7) ve korunduğu sürece uzun süre negatiflerden baskı alınabilir.
- 8) Poşetlere konulan negatifler ve göre arşivlenir.
- 9) Dijital ortamda çekilen fotoğraflar bilgisayarın harddisk' inde saklanır. Fotoğraf arşivleme programlarından isteğe uygun program tercih edilerek her konuya girilerek kaydedilir.
- 10) Dijital ortamda arşivleme yaparken formatında kayıt yapmamaya özen göstermeliyiz, bu format fotoğraf kalitesini düşürür.

UYGULAMALI TEST

Aşağıda listelenen davranışları, davranışlarınızın her birinde uyguladıysanız EVET, uygulayamadıysanız HAYIR kutucuklarını işaretleyiniz.

UYGULAMA FAALİYETİ: Fotoğrafların Basılması ve Arşivlenmesi	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI:	
AÇIKLAMA: Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız becerileri EVET ve HAYIR kutucuklarına (X) işareti koyarak kontrol ediniz.		
GÖZLENECEK DAVRANIŞLAR	EVET	HAYIR
1). Müşterinizin talebinin ne olduğunu belirlediniz mi?		
2). Müşterinin talebi doğrultusunda maliyeti hesapladınız mı?		
3). İstenen fotoğrafların baskısını yaptınız mı?		
4). Basılan fotoğrafları kontrol ettiniz mi?		
5). Basılan fotoğrafları arşivlediniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Uygulama faaliyetinde kazandığınız davranışlarda işaretlediğiniz “EVET” ler kazandığınız becerileri ortaya koyuyor. “HAYIR” larınız için ilgili faaliyetleri tekrarlayınız.

Cevaplarınızın hepsi “EVET” ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Anı Fotoğrafçılığı modülü, faaliyetleri ve araştırma çalışmaları sonunda kazandığınız bilgilerin ölçülmesi ve değerlendirilmesi için öğretmeniniz size ölçme aracı uygulayacaktır. Bu değerlendirme sonucuna göre bir sonraki faaliyeti uygulamaya geçebilirsiniz.

Anı Fotoğrafçılığı modülünü bitirme değerlendirmesi için öğretmeninizle iletişim kurunuz

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ 1'İN CEVAP ANAHTARI

1	Y
2	D
3	D
4	Y
5	D
6	Y
7	D
8	Y
9	Y
10	D
11	Anı fotoğrafı
12	Dramatik
13	Işığı
14	Makro
15	Portre
16	Flaş
17	Teleler
18	Film
19	Fotojurnalist
20	Randevu

ÖĞRENME FAALİYETİ 2'İN CEVAP ANAHTARI

1	Y
2	D
3	Y
4	D
5	D
6	Y
7	D
8	Y
9	Koşullara uygun
10	Gün ışığı
11	Zordur
12	Üç ayak
13	Kırmızı göz
14	Yansıma
15	Koşulları belirlemek

ÖĞRENME FAALİYETİ 3'İN CEVAP ANAHTARI

1	Y
2	D
3	D
4	Y
5	D
6	Toz , ışık
7	Y
8	Tarih, konu
9	Anahtar sözcük
10	JPEG

KAYNAKÇA

- GÖKGÖZ Aydemir, **Bütün yönleriyle fotoğrafçılık**, İstanbul,-Mayıs, 1977
- MAGA İlker, **İnsansız Anı Olmaz**
- AKDENİZ Tanju, **Fotoğraf Temel Eğitim Kursu**, Fotoğraf dernekleri, Mart, 1980
- GRENHİLL Richard, Murray Margaret, Spence Jo, **Fotoğraf Sanatı**, Remzi Kitabevi,1978
- **Fotoğraf Sanatı Dergisi** Mart, Nisan, 1980
- Kodak internet sitesi
- Hedgecoe John, **Siyah-beyaz fotoğraf sanatı**
- Hedgecoe John, **Her yönüyle fotoğraf sanatı**
- **Yeni Fotoğraf dergisi**, Mart, Nisan, 1980
- Fotoğraf Dergisi, sayı 62-65
- Fotoalbum.e-kolay.net